

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József királyi herceg-utca 1.
(Pálca-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PARTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes százas
ára hétköznap 60, vasárnap 90 fillér.

Ki a mezőre!

Hta: FARAGHO GABOR közellátásügyi miniszter

A napokban végig szaladtam az országban. A gyönyörű, nap-sütéses március végén éppúgy nékeltem a mezei pacsirta, mint az ezelőtti években, mint mindig amióta a magyar mezőkre letekint a jó Isten, megnézvén, mit csinál az ő magyar népe.

Valami azonban hiányzott a magyarok Istenének és hiányzott nekem is.

Földszagot nem éreztem. Nem pedig azért, mert *alig láttam embert a földiken.* Máskor, ilyenkor már nagyban áll a szántás, ásás az emberek, asszonyok. Készítik elő a veteményes kertet: szőlő mozog a határ.

Most? Sehol, senki?

És miért? Mert elesettek vagyunk, ernyedtek, elhagyjuk magunkat. Nagyon jól hallom, mit mondanak erre: háború. Tudom, hogy háború volt, sőt azt is, hogy van, de még inkább, hogy a háború következményeinek nem lesz hamar vége. Egy órával, vagy két órával és kihatásaitban százszor több, hogy annál többet kell dolgoznunk.

És ha nincs traktor, lóval kell szántanunk, ha nincs ló, húzzuk az ekét magunk, ha eke sincs, kaparjuk fel az édes anyaföldet víz körmünkkel, *de vetnünk kell!* Kell és kell! Sőt: muszáj!

Ölöttem kézzel, szószátyárkodással, ácsorgással és egyéb ilyen vagy hasonló tulajdonságokkal, melyek között a naplopás sem utolsó, nem jutunk tovább, de még kevésbé előre.

Már pedig előre kell igyekeznünk, mert különben kockáztatjuk, veszélyeztetjük, de el is veszthetjük azokat az előnyöket, melyeket végre a demokráciában megnyertünk. Ez pedig halálos bűn lenne! Bűn önmagunk ellen, de bűn az ország ellen is.

A demokrácia nemcsak szabadságot jelent, de kötelességet is. A kötelesség pedig munkát követel.

A jövő termést bármilyen erőfeszítés árán is, de biztosítanunk kell. Ha az anyagiak megvannak, szinte magától jön a szellemi kultúra, vagyis az anyagiak teremtik meg a lélek előhaladását és biztosítják a demokráciát. A nép ellensége az, aki a termelést nem fokozni akarja, de lustaságával, nemtörődömségével, esetleg személyi érvényesülése miatt veszélyezteti azt. Az ilyen emberek ellenségei önmagunknak, de főleg a közönségnek.

Ha a termelés rendben folyik, nincs fennakadás az anyagiakban, mindenkinek több ráérő ideje és ereje lesz, hogy magával és másokkal törődjék.

A tavaszi munkálatoktól még mindig nem késtünk el, bár valóban itt van az utolsó óra. Minden nélkülözhető munkanőnek ki kell vonulnia a mezőre és ásót kell kézbevennie. Akár paraszti, akár városi emberről van szó. Túl sok az erős, munkabíró

férfi az utcákon. Ácsorognak, sétálgatnak, beszélgetnek, de talán feketéznek is, ahelyett, hogy puhítanák a kerti földeket! Pedig milyen jól esne annak a városi embernek is, ha ősszel pár zsák burgonyát vihetne haza a családjának. Ingyen! Csak egy kis napsütésben végzett munkával kellene fizetnie.

A sok munkakerülő, akár erőszakkal is ki kell vinni! Itt,

a városban rontják a levegőt, künn még hasznát is hajtánák! Meg kell tenni! Az orvosok sem jó, mégis alkalmazzuk, ha annak szüksége felmerül.

Vigyázzunk! A demokráciát nem a magunk erejéből teremtettük meg! *De feltétlenül magunknak kell megtartani,* ebben már nem segít bennünket senki!

Ne várjunk sok biztatást, tegye meg mindenki a kötelességét, hogy ne sírjon felettünk a mezei pacsirta és ne nézzen le ránk rosszalólag a Magyarok Istene!

Feltámadás - igazság

Közel kétezer esztendeje, hogy megfeszítették Jézus Krisztust. Megfeszítették az igazságot. Az aranybortút imádók, a kufárok, a pénzváltók, a farizeus főpapok halált kiáltottak rá. És a félrevezetett tömeg odaállott azok mellé, akik rabszolgaként uralkodtak rajtuk s örjögve ordította: „Feszítsd meg őt!” Mennyi elvakultság, mennyi tudatlanság jellemezte azt a tömeget, amelyet félre tudott vezetni a hatalmaskodók alattomos hada, félve az Isten fiának bátran hirdett igazságától: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!”

Máholnap kétezeresztendeje lesz annak is, hogy Jézus Krisztus lerakta az emberi élet erkölcsi fundamentumát. És ez az erkölcsi fundamentum sziklaszilárd. Nem tudja megőrizni évezredek elmúlásának vasfoga. A természettudomány, a technika, az emberi kultúra szédületes haladása mindmind eltörpül azok mellett az örökigazságok mellett, amelyek a krisztusi tanításokban az emberiség életének erkölcsi tartalmát adnak. Ha a világ koronás hatalmasai, kik kezükben tartották a népek feletti uralmat, a krisztusi tanítás igazságai szerint kormányozták volna a világot, mennyi könnytől, mennyi szenvedéstől, mennyi kíntól szabadíthaták volna meg az emberiséget. Azonban a rút emberi özés, a vagyonhajlás, az uralkodásvágy, a dolgozó kisemberek kizsákmányolása megtagadta az emberfiának igazságát s ezt a kevés földi életet pokollá tette az emberiség számára.

A krisztusi igazságok szerint való kormányzása a világnak nem jelent lemondást. Sőt felemelkedést jelent arra az erkölcsi magaslatra, ahol nincs elnyomás és elnyomott. Jelenti az erkölcsi élet legmagasabb fokát. Az emberiség közti békés egyetértést. Az Istentől nyert kisebb vagy nagyobb tudásnak egyformán való megbecsülését. Jelenti erkölcsi életünk tisztaságát. És jelenti különösen azt, hogy ezen a világon nem lehet, nem élhet nyomorgó ember, mert a krisztusi hit szerint mindannyiúnknak joga van az élethez, még pedig olyan élethez, amely nem a nyomorgó ember keserves kálváriája, hanem a munkálkodó ember kiegyensúlyozott, biztos élete.

A keresztyén hit szerint a feltámadás ünnepét üljük. Vajha ez az ünnep csakugyan a feltámadás ünnepé lenne. Feltámadna az emberek lelkében az igazság érzete s a krisztusi igazság magával ragadná az emberek lelkét, erősen megállva az igazság sziklaszilárd

fundamentumán. Vajha ez a krisztusi igazság erőt venne mindannyiúnkon s elvezetne bennünket arra az útra, amely nem a vak gyűlölet darabos, durva kővével van kirakva, hanem a megértés, a szeretet tükrösma gránitkövével. Megbőnhödtünk, mert letértünk a Krisztus által hirdetett erkölcsi igazság útjáról. Mert a nép felett

uralkodó farizeusok elhitették, ránkérszakították a földünk idegen, évszázadokon keresztül rajtunk uralkodó ádáz germán ellenségünk hazudozásait s ráléptünk arra az útra, amely közel kétezer évvel ezelőtt vezette a félrevezetett tömegeket — a gyűlölködés útjára.

Igaztalan útra hureoltak a krisztusi igazságot megtagadó latrok bennünket. Oh, de keservesen megszenvedtünk érte. Ez legyen minden tettünkben, munkálkodásunkban szemünk előtt. Ez irányítsa elhatározásunkat, cselekedetünket. Legyünk igazságosak nemcsak magunkkal, de másokkal szemben is.

Fürösszük meg lelkünket a feltámadás eszméjének örök igazságában. Higgyünk, mert a hit boldoggá teszi a hívő lelket. Bizzunk a feltámadott igazságban. Erős, bizó lélekkel higgyünk abban, hogy a világ sorsát ma kezükben tartó nagyhatalmak minden őket megértő nemzetnek igazságot szolgáltatnak. Higgyünk fanatikusosan abban, hogy most kezdődik Krisztus országának felépítése, ahol szorgos, munkás kezek száz és százmilliói építgetik az új,

szobor, igazságosabb élet fundamentumát.

Mi is készülnék erre a nagy munkára. Bizó lélekkel. Egymást nem lobcsulva, hanem megértve, szorgos kezekkel együttmunkálkodva. Legyünk egyek abban a gondolatban, hogy nagyot, maradandót csak úgy alkothatunk, ha mindannyian a szeretet útján menetelünk s elkertüljük a gyűlölködés tövises útját, amely út újra csak a szenvedés mocsaras átvésztojébe taszít bennünket.

Ünnepeljük tehát lelkesedéssel, örömmel a krisztusi igazságok feltámadásának ünnepét. Hiszen a feltámadás örök. A tavaszi meleg napugár felbreszti az alvó természetet. Megindul a fű, fa, virág. A rovarok száz és százmillióinak életrekelése mind a feltámadás örök igazságát hirdeti. Legyen ez a feltámadás olyan, amely kilrtja az embereket, a nemzeteket lelkéből az egymás iránt való gyűlöletet s az egész világ egygyé lesz abban, hogy a most megvalósítandó új élet meg hozza a várva várt megújodást, a krisztusi erkölcs alapján nyugvó feltámadást!

DÓZSA GYÖRGY

A német hadsereg a felbomlás jeleit mutatja

A szovjet csapatok Kószegnél átlépték az osztrák határt, a Dunától északra is támadásba mentek át és Érsekújvár, valamint több város elfoglalása után Pozsony felé nyomulnak - Rohammal elfoglalták Danzig városát és erődjét - Nyugaton a szövetségesek előnyomulása is nagy arányokat ölt, Heidelberg megadta magát

Moszkva, március 31. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda március 31-i hadműveleti jelentése:

A 2. belorusziai arcvonal csapatai befejezték a gószki (danzigi) német harcsoportok szétverését és március 30-án rohammal elfoglalták Gdansk (Danzig) várost és erődjét, a németek legfontosabb hadtengeri kikötőjét és elsőrendű flottabázisát. Danzig felett kitűzték a lengyel állam nemzeti lobogóját. Az arcvonal csapatai a városról vívott harcokban 10.000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul, valamint a következő hadizsákmányt ejtették: 84 repülőgép, 140 harcokos és rohamlöveg, 358 tábori ágyú, 566 aknavető, 1397 gépjármű, 15 páncélkocsi, 45 búvárhajó, 306 mozdony, 6675 vasúti kocsi, 151 különböző irtartalmú hajó és 214 fegyver-, lőszer-, hadianyag- és élelmiszerraktár. A németek halottakban 9000 katonát és tisztet veszítettek.

Glogau és Breslau közelében tovább folyt a harcok az ellenség bekerített csapatainak megsemmisítésére.

A 2. ukrán arcvonalunk csapatai támadásba mentek át. Átkeltek a Garam és Nitra (Najtra) folyón, áttörték az ellenség jól megerősített védelmi vonalát és 50 km-t előnyomultak. Az arcvonal csapatai harcok során elfoglalták Komarno (Komárom)

városát, Nové Zamky (Érsekújvár), Rusany (Nagysurány), Komját, Vrable (Verebely) városokat, a németek védelmének jól megerősített támaszpontjait. Bratislava (Pozsony) irányában úgyszintén harcokkal elfoglaltak több mint 450 más helységet, sok nagyközséget és hat vasútállomást.

Az arcvonal csapatai egyidejűleg támadták a Duna déli partjánál és elfoglaltak több mint 30 helységet. A március 29-i harcokban foglyul ejtették az ellenség több mint 450 más helységet, sok tisztjét.

A 3. ukrán arcvonal csapatai folytatták támadásukat a Balatonról nyugatra és március 30-án elfoglalták Zalaezerszeg és Keszthely városokat, úgyszintén harcok elfoglaltak száznál több más helységet. Az arcvonal csapatai ugyanakkor a bolgár hadsereg csapataival együtt a Balatontól délre áttörték az ellenség védelmét és mintegy 30 km-t

előnyomultak, elfoglalták Nagybajom, Marcalli és Nagyatád városokat, a németek erős támaszpontjait, amelyek a nagykanizsai kövülkörzetet fedezték. Elfoglaltak száz más helységet, köztük Keresztúr, Berény, Kéthely, Taksony, Nemesdéd, Felsősomogy, Balhás, Bélavár nagyközségeket.

A szovjet csapatok Kószegtől északra átlépték az osztrák határt és Austria területére jutottak. A többi szakaszon felderítő tevékenység és számos ponton helyi jelentőségű harcok voltak. Március 30-án az egész arcvonalon megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 78 harcokost és rohamlöveget, légi harcokban és légvédelmi ágyúink tüzeiben leöltük az ellenség 8 repülőgépét. Március 30-ra pirradó éjjel nehéz bombavető repülőgépeink támadták az osztrák Wienerneustadt katonai célterületét. A bombázás eredményeként nagyvessző rohanásoktól társított tüzek keletkeztek.

A szövetségesek gyors előnyomulása nyugaton

London, márc. 31. (MTI). A szövetségesek a tegnapi napon egyes pontokon helyenként 50 km-et nyomultak előre. A német hadsereg a felbomlás jeleit mutatja. Az amerikai élesapátok 25 km-re voltak Kassától,

Délen Heidelberg megnyitotta kapuit a szövetségesek előtt.

A szövetségesek két nap alatt több mint 60.000 foglyot ejtettek. Más szenzációsabb hírek várhatóak a nyugati fronttól, ha majd megszüntetik

a hadbiztonsági „hírelőjáró”. A németek nem fejtenek ki semmiféle komolyabb ellenállást. A kanadai csapatok megfeszítették Emmerichet és átlépték a határt és 10 km-t előnyomultak. Brit páncélos erők betörték a westfáliai síkságra. A brit páncélosok itt már csak 10 km-re voltak Münsterből. Ahol a németek megkísérelték az ellenállást, azokat a városokat a szövetséges ágyúk és repülőgépek porrá zúzták. Ezzel szemben a környező terep, ahol küzdelem nem folyt, érintetlen maradt.

Az amerikai 9. hadsereg eddig elszánt ellenállásba ütközött a Ruhr-medence északi szegélyén. Az amerikai csapatok pénteken éjszaka holdfényes éjjel áttörték. Tegnap estig 10 km-t nyomultak előre korlátolt erejű ellenállással szemben. A német közlekedés nagyrésze tönkrement. A szövetségesek a Rajnától 150 km-t nyomultak előre Wesel felé keletre és még kétszerennyi távolság választja el őket Berlinről. Amerikai gyors hadoszlopok törnek előre és így teljesen válik a Ruhrvidék elszigetelése. Kasselt egyre súlyosabban fenyegeti az 1. és 3. hadsereg előrenyomulása. Kasselt körzetéből jelentik hogy a szövetségesek semmiféle ellenállásba nem ütköznek és az előretö-

rés sehol sem állt meg. A 3. hadsereg egyedül 140.000 foglyot ejtett két hónap harcain során. A szövetséges harcra való jobbszárnyán a 7. hadsereg elfoglalta Heidelberget, a híres egyetemi várost.

A különféle arcvonalokról jelentik, hogy a német hadifoglyok őrizet nélkül menetelnek hosszú oszlopokban az ország-úton.

Az ellenkező irányban robbogó szövetséges tankok időnként megállanak, hogy közöljék velük a fogolytábor, ahová be kell vonulniuk. Kíséretre nincs szükség, a német foglyoknak eszük ágában sincs megszökni. A Volkssturm kíséretet sem tett arra, hogy ellenálljon. A fegyvereket eldobálják, mielőtt még használnák a Volkssturm katonáknak.

A semleges országokban már nem kételkednek abban, hogy Németország összeomlása küszöbön áll.

Legújabb

Sztálin marsall ma három napiparancsban közölte, hogy Tolhucin tábornagy csapatai elfoglalták Vasvár, Körmen és Szentgotthárd városokat. Bolgár csapatok birtokukba vették Csurgót.

Malinovszki tábornagy csapatai átkeltek a Vágon és elfoglalták Nyitrát és Galántát Pozsonytól 50 kilométerre.

A Ruhrvidék be van kerítve

London, márc. 30. (MTI.) A Ruhrvidék jótormán teljesen be van kerítve. Az amerikai 1. hadsereg 12 óra alatt 90 km-t nyomult előre és elérte Faderbornt Frankfurt és Mannheim között. Szövetséges tankok Münster és Kassel felé közelednek. Naponta átlag két német hadosztálynak megfelelő német esik fogságba. A hadműveleti titoktartás továbbra sem engedi a helyszínekről közlését, azonban a kiszivárgott hírek szerint a szövetségesek példátlan előnyomulása lehetővé teszi minden ellenállást.

Három hadoszlop már Németország szívében nyílt terepre jutott ki és folytatja előnyomulását.

Az utolsó talpalatnyi magyar földről most úzik ki a németeket

Moszkva, márc. 29. A londoni rádió felveti a kérdést, hová tűnt a nyugati arcvonalról a 6. német SS tankhadseereg. Ez a hadsereg volt Rundstedt elítélt csapata annak idején. Kesselring — Rundstedt utódja — most boldog lenne, ha a szövetségesek támadásával szemben felhasználhatná ezt a jól felszerelt hadosztályt. A 6. tankhadosztály nincs a nyugati fronton. A németek Magyarországon vetették harcba. A németek balfonkormányi támadásaik idején Hitler magyar bérencei teleaszáljával harsogták, hogy vissza fogják fordítani a hadiszerecsét.

Ezzel szemben mi történt? A 2. és 3. hadsereg csapatai először szívós védelmi harcokban kimerítették az ellenséget, majd lendületes támadással előretörték. A szovjet csapatok a Duna és a Balaton között néhány nap alatt az osztrák ha-

tárt, elérték Komáromot, Veszprémet, Sárvárt, Győrt és Pápát. Közel van a nap, amikor az utolsó talpalatnyi magyar földről is kiűzik a német rablókat.

A német fasiszták hazaáruló nyilas bérenceikkel kifosztották az országot. A magyar bűza és a magyar szalonna Németországba vándorolt. A németek minden megmozdíthatót a maguk portájára vittek. Most azonban ütött a leszámolás órája. A német fasiszták most már saját országuk egyre kiszebebedő területén kénytelenek védekezni a diadalmasan előrenyomuló Vörös Hadsereg és szövetségeseink sikeresen támadó csapatai ellen. A németek ma már nem élőködnek leigázott országok gyümölcséből. Az élelmiszeri helyzetük olyan súlyos, hogy a német rádió, kénytelen volt kijelenteni, hogy a hatóságok nem tudják, hogy meddig biztosítható az élelmiszerral való ellátás. Nem is olyan régen a németek egész Európában uraskodtak. A megrettent gonosztevők most menekülni próbálnak. Mint a Dagens Niheter svéd újság jelenti, 200 német menekült tartózkodik Dániában. A náci vezetők a svájci határmenti városokba költöztek. Szovjet csapatok ezer száraz szabadjátják ki a szövetséges hadifoglyokat.

Bombát dobtak az ausztriai helytartó autójára

Moszkva, márc. 30. (MTI.) Az osztrák határmenti falvakban már hallják az ágyúdörgést. Egy svájci lap értesülései szerint az osztrák pariztanomozalom megélénkült. Baldur von Schirach Németország ausztriai helytartójának autójára ismeretlen merénylők bombát dobtak.

Ausztria lerázza a német igát

London, márc. 30. (MTI.) A moszkvai rádió tegnap este kü-

lönleges felhívással fordult Ausztria lakóihoz. Most, hogy a Vörös Hadsereg elérte az osztrák határt, itt az ideje annak, hogy Ausztria tudni sem akarjon hitlerista Németországról. Rajtatok mulik, hogy Bécs ne osztozzék Budapest sorsában.

A náci tömeges kivégzéseket rendeznek Ausztriában. Egyik hírhedt német bíró egy hónap alatt 300 halálos ítéletet hozott.

Danzig

Danzig régi szláv város, a Balti-tenger partján. Danzig területe 1849 km², 1938-ban 252.000 lakosa volt. A Holt-Visztula balpartján fekszik, az öbölhöz 5 km-re. A kikötőben hatalmas villanyemelő, darúk és vasútvonalak vannak. Széles területen fekvő raktárak épültek és dokkja van Danzig kikötőjének. Két vasútvonal köti össze Moszkvával, Varsóval, Stettinnel és Berlinnel. Iparjában jelentősek a hadianyag-, fegyver- és hajógyárak. A németek itt gyártották

tengeralattjáróikat. Danzig 1793-ban került Poroszország birtokába. A wersálisi békeszerződés Danzigot elvette Németországtól és szabadvárossá nyilvánította. Ekkor már 400.000 lakosa volt a kikötővárosnak. A városban azonban a német bandák előnyökre tettek szert. Ezekkel a Népszövetség tehetetlen volt. Amikor a németek megrohanták Lengyelországot, Hitler Nyugat-Poroszország fővárosává tette Danzigot. Ma a lengyel állam lohogója leng Danzig fölött.

A Függetlenségi Frontba tömörült pártok az egész országban földreform-gyűléseket tartanak

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontba tömörült demokratikus pártok vezetői Április 2-án és 3-án délelőtt és délután az egész országban négygyűléseket tartanak a földreform megvalósítása érdekében. Április 2-án délelőtt Hódmezővásárhelyen délután pedig Makón beszél Rákosi Mátyás a Magyar Kommunista Párt vezetője. Tildt Zoltán a Független Kisgazdapárt elnöke. Takács Ferenc Iparügyi miniszter, a Szociáldemokrata Párt tagja. Erdélyi Péter belügyminiszter (Nemzet Parasztpárt). Ugyanezen a napon délelőtt Szentesen délután Székesfehérváron beszélnek tartanak Marosán

György (Szociáldemokrata Párt). Veres Péter az Országos Földbirtokrendező Tanács elnöke (Nemzeti Parasztpárt). Székely András, Békés vármegye főispánja (Magyar Kommunista Párt). Nagy Ferenc, az Országos Földbirtokrendező Tanács alelnöke (Független Kisgazdapárt). Hódvát Hétfőjén délelőtt Mezőtúron, délután Karcagron nagygyűléseket beszélnek Vásári József földművelésügyi államtitkár (Független Kisgazdapárt). Kovács Imre (Nemzeti Parasztpárt). Takács József (Szociáldemokrata Párt) és Révai József (Magyar Kommunista Párt).

Megkezdte munkáját a vármegyei és városi földrendező tanács

Hajdú vármegye Földrendező Tanácsa csütörtökön délelőtt tartotta első ülését ifj. Veres Péter miniszteri biztos elnöklésével. Az ülésen kifejezésre juttatták, hogy minél előbb végre kell hajtani a vármegyében a földreformot. Legnépszerűbb a helyzet Debrecenben a birtokok szétzártsága miatt. A vármegyében 16 haladnak az összeírás munkái.

A megye területén két nagybirtok kerül felszámolásra: a püspökudvarnyi róm. kat. vallásalapítvány 22.000 holdja és a Balmazújváros határában levő 14.000 holdas Semsey-birtok. Ezen kívül egész sereg 1000 holdon felül és középbirtok kerül kiosztásra.

Hangsúlyozták az ülésen, hogy a vármegyei földbirtokrendező tanács tagjai teljes összhangban végzik munkájukat, demokratikus szellem hatja át tevékenységüket a céljuk, hogy a magyar földet minél előbb a parasztság kezére juttassák. Kijelentették ismét, hogy ahol a földet munkába fogták, ott nyugodtan végezhetik

munkájukat, mert a termés függetlenül a földosztás eredményétől a megmunkáló lesz.

A vármegye minden részéből tömegesen érkeznek be összeírás adatok és leánylékek a földrendező bizottságoktól. A földrendező tanács tagjai a délután 3 óráig beérkezett anyagokat még aznap el is intézik. Itt nincs restancia, nincs aktaolvasás, hiszen a rendelet értelmében is 3 nap alatt intézkedni kell.

A földrendező bizottság már minden községben dolgozik és előreláthatólag április közepére befűzést nyer Hajdúmegyében a földosztás.

Ugyancsak nagy érdeklődés nyilvánult meg Debrecen város Földrendező Tanácsának helyiségében, ahol a csütörtöki napon ezren felül jelentkeztek földigénylők.

A hivatalos lap tegnapi száma közli a földreform végrehajtására vonatkozó I. számú rendeletet.

A demokratikus pártok együttes gyűlése Egyeken

Az elmúlt héten az egyéki demokratikus pártok nagyarábú négygyűlést tartottak. A gyűlést a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt rendezte és arra meghívta a többi pártokat is.

A négygyűlés érdekessége az volt, hogy este 7 órakor kezdődött mert az egyékiek komolyan veszik a tavaszi mezőgazdasági munkákat.

A gyűlést Vaskó János a kisgazdapárt alelnöke, nyitotta meg és utána Lopusán András a kommunista párt Budapestről leköltözött és Egyeken helyi titkárnak megválasztott szónoka beszélt. A Nemzeti parasztpárt részéről Vasziló Ferenc, a szociáldemokrataktól részéről Antal Ferenc és a kisgazdák nevében Róza János szóltak fel. Ezután került sor Fűtő Dező nemzeti-szövetséges szervező titkárára felszólalására. Fűtő fel az egyesületek figyelmébe, hogy a faluk szigorú mértékkel mérjék a pártok részéről kiküldöttakat. Majd így folytatta:

— Nekünk elég volt az országvesztő jobboldali politikai szélhámosokból, akikről a fal csak éppen annyit tudott, hogy ennek vagy annak a párt-

nak a kiküldötte. Ma a falvak népe, de elsősorban a parasztság, jogosan megkövetelheti, hogy megtudja, kivel áll szemben, hol volt és mit tett a kiküldött ezeltű? Könnyű ma népi demokráciát hirdetni, de helyt álló-e a hirdetés ezért az eszméért, mikor üdöztetés és megvetés járt érte?

Majd ismertette az elmúlt ötvízid politikai alakulását és részletesen foglalkozott a kisgazdapárt szerepével. Kijelentette, ha Magyarország agrárország, akkor a földműveléssel foglalkozó tömegek teljes uralom sorakozhatnak be a kisgazdapártba, amelyik ha nem le cserélőnként, mégis az ország legnagyobb társadalmi rétegének érdekait őhájja elsősorban és szolgálati. Fűtő képviselő beszéde további során beszámolt a nemzetgyűlés megalakulásáról és hálával emlékezett meg a szövetséges nagyhatalmak államférfijairól, elsősorban is Sztálin marsall nagylelkűségéről, akik lehetőséget adtak a magyaroknak a független, demokratikus belpolitikai élet megindítására.

— Mi a kisgazdapártban — mondta Fűtő képviselő — magyar szabadságot, magyar függetlenséget és magyar demokráciát hirdetünk és akarunk. Ugy vélem, a többi párt is ezt

DEBRECZEN 2. OLDAL, 1945. IV. 1.

vallja. A nemzet megvételére csak azok, akik ha magukban is, de kicérkódtak a hazáruól gondolatával. A nagy lelkesedéssel fogadott felszólalás után a gyűlés utolsó szónoka Molnár József, a szakszervezetektől kiküldött járási földreform ellenőrző biztosa volt.

Molnár beszédének elején elnyitotta, hogy a földreform munkásságát gondoskodni fog a földreform jó és igazságos megvalósításáról.

Ezután került sor a földreformrendelet részletes felolvasására és annak megmagyarázására.

A gyűlést Hajdú Kálmán, a kisgazdapárt egyéki titkára zárta be.

Szigoru felülvizsgálatot rendelt el a polgármester az élelmiszer iparban

Szabó Kálmán polgármester elrendelte, hogy a városban fűl-tengő élelmiszerüzemeket és üzleteket a városi tisztifőorvos azonnal vizsgálja felül. Elsősorban megállapítják, hogy a helyiségek közegszűrésvilág megfelelők-e. Másodsorban, hogy az élelmiszereket a község részére kiszolgálók és elkészítők nem tüdővérszerek-e, nem vérhajosok-e, vagy nem ifuszbailluszadók-e. Bejelentés jött a polgármesterhez olyan étkezőhelyről, ahol még csak egy vízcsap sincs, tehát a tisztaság kétes értékű. A jövőben az iparhatóságok nem szabad addig iparigazolványt kiadnia élelmiszeripar gyakorlatára, míg az előzetes orvosi vizsgálatokról megfelelő bizonyítványokat ki nem adták.

VAGYONMENTŐ Bádagos-u. 1.

Szappannak való zsíradékot, fagygyut, olajat veszek!
Salgó szappanüzem
Ajánlatokat Adorján László céghez Ferenc József-út 83. sz. udvarban.

Simay Ecszélet
női szabó jutányosan vállalja női- és gyermekruhák készítését. Bethlen-u. 45. (volt Széchenyi u. 34)

FIGYELEM
Halat ismét lehet kapni
Husvételnapjától kezdve József kir. hg. u. 2. Halcsarnok

Keresem azt a hölgyet, aki már elcsúszott
Csenki Imre
tanártól a Kollégium levelet hozott, tudatosan a levél hollétéért. Csenkiné, Debrecen, Kollégium eimen.

Táskairógépet veszek!
„Jó állapotban” jelígre kiadóba

VESZEK cukrot, mézet, vaját, mákot, tojást, tejterméket
Drexler cukrász, Kossuth u. 6.

Veszek, eladok mindenféle fűszert- és rövidrut
Fahidi József
Simonffy-utca 6. szám

ÍRÓGÉPET, irodagépet, KELLÉKET
VESZ HURAY, Kossuth u. 39

Mindennemű selyemárut, szövetet, harisnyát cérnát veszek!
Bajdó, Piac-u. 55

Kedden délelőtt hantolják ki, az apafai lőtéren a német tömeggyilkosság áldozatainak holttestét

■Ezen Magyarország, a hazámért halok meg — volt az utolsó szavuk a galádul meggyilkolt embereknek

Részletesen beszámolt a »Debreceen« az apafai lőtéren elkövetett német tömeggyilkosságról. Hetven embert állítottak egy előre megásott gödörbe és géppisztollyal végezték ki bestiális módon a védtelen embereket. Több áldozat még élt, amikor a gödröt betemették. A szörnyű esetről elsőnek Pál József hordár, Pandur-utca 28. szám alatti lakos tett jelentést. Őt több társával együtt a németek a Kálviniertől hajtották ki az Apafájára a lőtérré, ahol a nagy gödröt megásatták velük és utána elparancsolták őket a közelből azzal, hogyha bármilyen zajt, hangokat hallanak, ne merjenek a közelbe jönni. Kíváncsiságból azonban a gödör közelébe surrantak és vkkor látták a németek borzalmas, kegyetlen tömeggyilkosságát. Körülbelül hetven férfit állítottak a gödörbe, valószerűleg munkaszolgálatosok, elfogott partizánok, politikai cselekmények miatt elfogott férfiak voltak és ezeket géppisztollyal lötték és utána többet még élve temettek el.

Most újabb tanu is jelentkezett egy debreceni pincér személyében, aki szintén látta a borzalmakat. Ő is megerősíti azt,

hogyan az áldozatok utolsó szava az volt: *Éljen Magyarország, a hazámért halok meg.*

A tömeggyilkosságot német SS katonák hajtották végre, de több magyar csendőr is jelen volt és segítkezett a végrehajtásban. A hatóságok kedden délelőtt 10 órakor fogják a tömegsirt felásni és hantolják ki a holttesteket. Dr. Bősörményi, az ügyvédség vezetője, dr. Szarukán József vizsgálóbíró, dr. Jávor Iván, a rendőrség képviselői, törvényszéki orvosok lesznek jelen a felhantolásnál. A kiásott holttesteket a törvényszéki orvostani intézetbe szállítják és ott igyekeznek majd az áldozatok kilétét megállapítani. Az eddigi valóságok szerint több áldozat borkabátban volt.

A németek legújabb tömegsírja a külföldön is nagy visszhangot váltott ki és a külföld is erősen érdekli az újabb bizonyítékok iránt.

Jelenkezzenek a rendőrség II. emelet 86. számú szobájában Nagy István detektívnél azon egyének, akik bármily részleteket is tudnak az apafai lőtéren történt kivégzésekről.

Az Ipartestület előjárósága Csócsits Lajost jelölte az elnöki székbe

Alelnöknek Fazekas Istvánt és Gaesárdi Mihályt javasolják

A debreceni Ipartestület előjárósága Szendrey Sándor alelnök elnökletével nagyfontosságú ülést tartott.

Szendrey Sándor közölte a megjelentekkel, hogy április 2-án az Ipartestület tisztújító közgyűlést tart, melyre a hivatalos jelölést az Ipartestület előjárósága fogja megejteni. Ebben a kérdésben tárgyalások is folytak az egyes politikai pártok között. Bármilyen heves harc is fog felhangolni a választások alkalmával, annak a választások megtartása után az össziparosság érdekében azonnal meg kell szűnnie. A zavartalan munka megköveteli, hogy az iparosság pártkülönbség nélkül támogassa az általa megválasztott vezetőséget.

Gaesárdi Mihály szabómester felszólalásában megállapította, hogy a választásokra nézve tárgyalások folytak ugyan az egyes pártok között, azonban azok nem vezettek eredményre. Ugyanis mind a Kiszgazda és Polgári Pártba tömörült, mind a Szociáldemokrata Pártban és Kommunista Pártban lévő iparosok a maguk kebeléből öhajították az elnöki jelölést.

A szociáldemokrata és kommunista iparosok listát terjesztettek az előjáróság elé, amelyben elnöknek javasolják Gaesárdi Mihályt, alelnöknek pedig Nagy Sándor közművesmestert és ifj. Schneider János sütemestert.

Hrabéczy Sándor, Fazekas István és Bálint Sándor javasolták az előjáróságnak, hogy Szendrey Sándort jelölje az elnöki tisztségre.

Szendrey Sándor meleg szavakkal mondott köszönetet a személye iránt megnyilvánuló bizalomnak. Kijelentette, hogy bár

mint Debrecen alpolgármestere egyelőre nem működhet hivatala területén, lélekben mindig az iparosság között marad s tőle telhetően támogatni fogja az iparosság érdekeit.

Fazekas István és többek felszólalása után az előjáróság úgy határozott, hogy az ipartestületi elnöki tisztségre a hétfői közgyűlésnek Csócsits Lajos vendég-lősmestert fogja javasolni. Az alelnöki tisztségre több felszólalás után Fazekas Istvánt és Gaesárdi Mihályt jelölték.

A hétfői választáson természetesen mind a két lista indulni fog. A polgári alapon álló iparosság a hivatalos lista jelöltjei mellett sorakozik fel, míg a másik listát a szocialista és kommunista pártállású iparosok támogatják. A választás eredménye elé fokozott érdeklődéssel tekint Debrecen iparostársadalmá.

Gaesárdi Mihály nyilatkozatot juttatott el hozzánk, amelyben azt közli, hogy az előjárósági jelöléssel szemben a Szociáldemokrata és Kommunista Párt jelölését vállalja az elnöki tisztségre.

Tavaszi haszonállat vizsgálat

A tavaszi haszonállat vizsgálat a következő sorrendben lesz megtartva, mindig 8 órai kezdettel: Április 4-én a baromvásártérre; 5-én a gázgyár előtt; 7-én a Szoboszlai-úton, a Karacs Kovács-műhelynél; 10-én a Látóképesárdánál; 11-én a Kadavcs-ésárdánál; 12-én a Hortobágyon, a Mátán; 14-én a nagycseri fedezett állomás előtt; 17-én a banki erdőhivatalnál; 19-én pötszemle a baromvásártérre. A lovak, csikók felszerszámozva, szekérrel együtt jelenjenek meg.

Ballonkabátot, tavaszikabátot, kosztümöt magas áron BLUM Piac-utca 21.
Szétna vasúlet mellett

Vagyonmentő, Bódogos-u. 1.

Az adómentes létminimumot 2400 pengőre emelte a kormány

Rendezték a tisztviselők fizetését

Debrecen, március 31. Az MTI jelenti: A kormány március 29-én délután 3 órakor minisztertanácsot tartott részint Valentiny Agoston, részint Vásáry István elnökletével.

A minisztertanács Vásáry István pénzügyminiszter javaslatára határozatot hozott, hogy a kereseti adó a tényleges kereset után fizetessék. Az adómentes létminimumot 2400 pengőben állapította meg.

A minisztertanács rendeletet fogadott el a postatakarékpénztár megindításáról, valamint a cukorrépa-termeléséről is.

A dohány árát a minisztertanácsát száz százalékkal fel-emelte. Ugyancsak Vásáry István pénzügyminiszter javaslatára rendezték a tisztviselői illetményeket.

Gábor József kereskedelemügyi miniszter javaslatára szabályozták a Hangya vidéki szerveinek a központhoz való viszonyát.

Molnár Erik népjóléti miniszter javaslatára az Országos Hadigondozó Szövetséggel kapcsolatban lettek intézkedések. Az országos egészségügy részére állami segélyt szavaztak meg, valamint elfogadták a munkavállalók biztosítására vonatkozó javaslatot.

A kultuszminiszter helyettesítésére dr. Balogh István államtitkár tett előterjesztést, a tanárok és tanítók illetményeire vonatkozólag, valamint a debreceni egyetem szegődményeseinek fizetésére nézve is. A javaslatokat a minisztertanács elfogadta.

A minisztertanács félnyolc órakor ért véget.

Hogyan élnek a magyarság rokonai a Szovjet-Unióban?

A Szovjetunió területén több-millió a magyarsággal rokon nép él. A közeljövő egyik jelentős feladata lesz közelebbi vizsgálat tárgyává tenni ezeknek a kis népeknek életét, a közös multba visszanyúló hagyományait, nyelveiket.

Gergely Sándor író érdekes dolgokat mondott el arról, hogy a hatalmas Szovjetunióban hogyan nyertek autonómiát, kulturát ezek a kis népek.

A magyarok legközelebbi rokonai — mondotta — a mari, azelőtt cseremis, a komi, azelőtt zürjén néven ismert nép, az osztjások és vodjások. Távlati rokonosságban áll a csuvas nép.

Ezek közül a kis népek közül a komik száma 1.200.000-re tehető. Ezeknek fele Európában, másik fele Közép-Szibériában él. A marik száma 900.000 főnyi s ezek a középső Voiga mindkét partján laknak. Az osztjások és vodjások száma negyemilliónyi lehet, a csuvasoké 600.000.

A magyarság rokonai közül a csuvas, mari és komi nép autonóm köztársaságokban él a Szovjetunióban. Kormányuk van s részét képezik a nagy orosz köztársaságnak. Önálló szellemi életet élnek, saját iskoláik, főiskoláik, sajtójuk, színházuk van. Oktatóik tanítóképzőkben járnak, saját zenéjük van, az iskolákban anyanyelvükön tanulnak s az orosz nyelv egy tantárgy náluk. Ezeknek a kis népeknek abc-t és kulturát a szovjet adott, hiszen egyszerűk írni-olvasni sem tudott azelőtt. 14—15 éves mindössze az európai értelemben vett kulturáltak s hogy ezt elérhették, azt annak köszönhetik, hogy a Szovjetunió óriási támogatásban részesítette ezeket a kis autonóm köztársaságokat. Az orosz állam költségvetésében évről-évre hatalmas összegeket állítanak be a kis népek kulturális támogatására.

A komik, mari, osztjások, vodjások és csuvasok tudnak a magyar néppel való rokonágukról s erre vonatkozólag nagy kutató munka folyik náluk amit a Leningrádban székelő „Északi Népek Társasága” szervezett meg. A magyarokkal rokonágban levőkhöz lehet számítani még a karéliai finn köztársaság másfél milliónyi lakosát, akik a Szovjetunióban élnek szintén, mint autonóm köztársaság, egyetemük is van s élénk filológiai munka folyik náluk.

Az osztják és vodják nép az Észak-Uraltól Keletre vadászó és halászó kilhozokban él. Ezek számára úgynevezett mozgó-iskolákat szervezett a szovjet, mely hét osztályos. Ennek a két népek képzetesebb emberei aztán délre

mennek és fokozatosan nagyobb műveltségre tesznek szert.

A komi nép fővárosa Szuk-tivár. A rokon népek saját nyelvén megjelenő nagy lapja, állami nyomdája van, a csuvas főváros Csebokszári, ahol szintén állami kiadóvállalat, lapok, folyóiratok jelzik a kulturát.

A szovjet ezeknek a kis népeknek mindenütt a legnagyobb szabadságot biztosította — fejezte be nyilatkozatát Gergely Sándor. — Az oktatási és hivatalos nyelv mindenütt az autonóm köztársaság nyelve s valamennyien önálló állami életet élnek, csupán a pénzügy és hadügy közös valamennyi köztársaságban.

Sorozási hirdetmény

A magyar honvédelmi miniszter úr 1945. évi március hó 18-án kelt 20.888/Eln. II.—1945. számú rendeletével a 18—35 éves korúak, vagyis az 1910—1927. évi születésű férfiak sorozását elrendelte.

A fenti évfolyamhoz tartozó és Debrecen város területén lakók — tekintet nélkül arra, hogy már sorozáson voltak, illetve katonai szolgálatot teljesítettek — az alább feltüntetett helyen és időben sorozóbizottság előtt megjelenni kötelesek. A sorozás naponta 8 órakor kezdődik.

I. számú sorozóbizottság előtt (Debrecen, Burgundia-u. 1. szám alatt): 1927. évi születésűek A—K betűvel kezdődő nevek április 5-én, L—Z-ig 6-án; 1925. évből A—K-ig 7-én, L—Z-ig 8-án; 1923. évfolyamból A—K-ig 9-én, L—Z-ig 10-én; 1921. évi születésűek A—Z-ig 11-én; 1919. évből A—Z-ig 12-én; 1917. évfolyamból A—Z-ig 13-án; 1915. évfolyamból A—Z-ig 14-én; 1913. évi születésűek A—K-ig 15-én, L—Z betűig 16-án; 1911. évi születésűek A—K-ig 17-én, L—Z-ig április 18-án.

II. számú sorozóbizottság előtt (Debrecen, Ferenc József-út 26. — Gambrinus — I. emelet): 1926. évi születésűek A—K betűvel kezdődő nevek április 5-én, L—Z betűvel kezdődő nevek április 6-án; 1924. évi születésűek A—K-ig 7-én, L—Z-ig 8-án; 1922. évi születésűek A—Z-ig 9-én; az 1920. évi születésűek A—Z-ig április 10-én; 1918. évi születésűek A—Z-ig 11-én; 1916. évi születésűek 12-én; 1914. évi születésűek A—K-ig 13-án, L—Z-ig április 14-én; 1912. évi születésűek A—K-ig 15-én, L—Z-ig 16-án az 1910. évi születésűek A—K-ig április 17-én, L—Z-ig 18-án.

Aki a sorozásról indokolatlanul elmarad, ellene az interáncsi eljárás folyamatba tesz.

Debrecen 63. honvéd kiegészítő parancsnok.

GRAMOFONT

gramofonlemez, tüt, mindenféle hangszerűt és alkátréseket keresek megvételre!

SZENDRŐ, Bathányi-utca 22. sz.

Szemeskávét, tejet, vaját, mákot, mézét diót veszek!

Hatvan-u. 42. 4-ik lakás balra

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945. IV. 1.

VERJE KI!

A lejébe, hogy manapság az lebecsen jól veszi!

VERJE BE!

A lejébe, hogy férfi-, nőruhát, szőnyegét és méter árut legjobban KRAUSZ ERNŐNÉL adhat el!

PIAC-U. 7.

VESZEK-ELADOK

szövetet, vásznat, férfi-és női ruhát, ezüstrókat perzsa-és szillbundát. Mindent veszek BLUM Piac-utca 21. Szétna vasúlet mellett

Ötvös Ferencné

könyvkölcsönzője Piac-u. 38. udvarban. Nyitva: 9—1, 2—5-ig.

Értesítés

Értesítem igen tisztelt megrendelőmet, hogy szabóműhelyem ideiglenesen Arany János-utca 56. szám alá helyeztem, ahol előrendelő munkát szolid áruk mellett készítik LAKATOS LASZLO újszabó-mester

FIGYELEM!

MŰSZERÉSZ üzletem megnyitottam. VESZEK alkátrézt, villanygót, CSERÉLEK, javítást válllok. GOMBÁCSI, RAKOVSKY-UTCA 3. SZÁM

Porcellán, Keramia, Üveg

tárgyakat tökéletesen ragasztom meg. = Töltőtollat, műtárgyakat javítok, cromlott töltőtollat veszek. VERES, Kölcsey-u. 18.

BUDAPESTI

jól bevezetett nagykereskedő, fűszer, élelmiszer, gyarmatáru, cukorka, háztartási, papír, frösz, gyertya, piperecikkek és bazáráru stb. gyárak és cégek budapesti lelkéjét vállalja. A felsorolt cikkekkel minden mennyiségűt készpénzért átvessz. Mielőbbi árajánlatokat nagyban ár és mennyiség megjelölésével SOPRONI nagykereskedés, BUDAPEST, VII., Dembinszky-utca 52., II. emelet 35. szám címre kér.

Belvárosi

Takarékpénztár debreceni fiókja régi helyiségében megkezdte működését. = Készséggel áll t. ügyfelei rendelkezésére.

Debrecen és Vidéke

Ács mesterek anyagbeszerző, termelő és értékesítő szövetkezet, bej. cég vállal a szakmába vágó minden munkát, vész és elad mindennemű fa és építési anyagot, újat vagy ócskát. Szíves értesítést KÁROLY FERENC JÓZSEF-ÚT 16. alá kérünk.

Amíg Debrecen eljutott a felszabadulásig

Beméni József naplójából

Bocskaykört, 1944 október 8.
Ma három hete, hogy az egyetemi hallgatók munkaszolgálatából visszatértem az emberi életformák közé. Három hete, hogy nem voltam a feszült légkörű városban, hogy beveterem magam ide, a béke, a boldogság kicsi szigetére.

Harmadik vasárnap a Bocskaykörtben! Az őszeleji délután mézszínű fényrel ragyog az érő szőlőkék fölött. Kint ülök a lugashoz, ahová arany töröket szurkál be a nap. Néha szálló darazsak szesznek át a levegőn. Aztán még mélyebb lesz a csend. A kertekben a csurránó must illata edesedik.

Csend. Akkor Debrecen irányában nagyon messziről és nagyon tompán megdobban a föld. Felfigyelek. Bomba! — villan át az agyamon. Feszültem hallgatósom. Most megint... Most is... Mégse bombázás lesz ez. A messzi bomba hangja nem ilyen. Talán csak nem? ... Tekintetem az asztalon heverő újságra esik. Nagy betűvel harsogja rám: „Makónál az ellenség valamennyi támadását sikeresen visszavertük”. Nem értem.

Kimegyek az állomásra, ott talán tudnak valamit. Az úton megszólít egy piroskendős menyecske:

— Tessék mondani, mikor lesznek itt az oroszok?

— Mára sem fordulva odavettem:

— Két hét múlva.

— Nem két órát akart mondani? — Hirtelen megfordulok:

— Honnan veszi ezt?

— Most hallottam az állomáson — felel —, hogy már Szoboszlón vannak...

Futva igyekeztem az állomás felé, ahol csoportokba verődve tárgyalják az emberek az eseményeket. Senki sem tudja, mit hoz a holnap, mindenki tanácstalan. Keserű kifakadásokat hallok a vezetőség ellen, mely állítólag máris elmenekült.

Este kiülök a szobám elé és sokáig nézek Debrecen felé, ahonnan most már egybefolyó, vészjelző dübörgéssel morajlik a föld.

A MENEKÜLŐ DEBRECEN

Debrecen, október 9.
Reggel elindulok gyalog a város felé. Körülöttem zeng-zúg a világ. Autó, harkocsi és repülődübörgés folyik egybe vad összevisszaságban. — Debrecen felől, ameddig csak a szem ellát, az országút vékony betonszalagján a menekülők ezrei igyekeznek Nyiregyháza felé. Elegáns autók suhannak el megrakott kis parasztszekerek mellett. Mennek kerékpáron és kézikocsit tova, gyalog. Csaldányiak, karjukon gyermekkel, hátukon kis motyójukkal sietnek fáradó lábbal. Hova? — senki sem kérdi. Minek? — senki sem mondja. Mennek egy eszeveszetteen felszított ház hajrájára a szenvedés, a nélkülözés, a bizonytalan holnap elől.

A Gazdasági Akadémián felszállók a sínautóra. A város felől felülölnének a szirénák. Légveszély. A levegő robbanásig feszült, amikor befutunk a Bőszörményi-útra, ahol drámai kép vádolgat a szemembe.

— Öt kilométerre vannak az oroszok — kiáltja valaki, de hangját túlkölte egy nő, aki kibomlott hajjal, eszelősen kiáltott el a gyermeke után. A Kishegyesi úton megvadult lovak tiporják a rohanó embereket s a rettenetes kósz fölött mint kiterjesztett szárnyú démonok, szüntelenül üvöltönek a szirénák. A Hatvan-utca száguldó teherautók robbognak a menekülő németekkel. Hazarohanok, nincs otthon senki. Hol van az anyám és hol van a húgom? Ismerősökhöz futok, senki, senki. A bezárt lakások vakon és idegenül bámulnak rám. El-

fulladva állok meg az Arany Bika előtt. Patakokban folyik rólam a víz, hajam a homlokomba hull.

A Piac-utca akkorára már teljesen kihalt. Az üzletek zárva, embert alig látok. Lakásom nincs és ennivaló sincs. Jaj, mi lesz velem?! — sirja bennem egy kétségbeesett hang. Segítséget várom nézek mindenfelé, hiába.

A város szélén pedig örült bőszüléssel dörögnek az ágyúk.

KÉRÉS, MELLY SÜKET FÜLEKRE TALÁL

Felnéztem az Alföldi politára. Egy barátom neve villant az eszembe: H. Béla!

Felszaladtam hozzájuk, otthon voltak. Anyira kimerült voltam, hogy alig bírtam szóhoz jutni. — Megértették, hogy rettenetes helyzetben vagyok, maguknál marasztaltak. Az Isten áldja meg őket.

Aztán beszélgetni kezdtünk. — Megtudtam, hogy a város vezető-sége szombaton reggel összeült a vármegyeházán s elhatározta, hogy kiürítik Debrecen. Lőhalálában összehajították a város vagyonát az utolsó fillérig magukhoz véve elrobogtak. Magára maradt hát Debrecen történelmének legsúlyosabb órájában, amikor százszorosan kellett volna a segítő kéz, az irányítás. Itt maradt Debrecen magára. Itt hagyták hűtlen vezetői egy túzóltó, egy rendőr nélkül, üres pénztárral.

Arról is értesültem, hogy a katolikus és protestáns egyházak vezetői küldöttségbe mentek a német városparancsnokhoz és arra kérték, hogy ne védjék Debrecen, mert akkor menthetetlenül elpusztul a kálvinista Róma. A küldöttség kérését a német parancsnok fölényesen visszautasította. Kijelentette, hogy bármibe kerül is, Debrecen a végsőkig tartani fogja.

KLÁRIKA A BABÁJÁT KERESI...

A németek vállalták a felelőséget a város pusztulásáért! Ők lesznek tehát okai a lakosság tengernyi szenvedésének. Őket fogja vádolni a polgári áldozatok halálbörgése, a gyermekek vészelt anyja könnyes zokogása őket hívja tetemre a tűzbeborult legmagyarabb város!

Az ágyúdörgés tovább tart és egyre erősödik. Nem tudom, hány óra, nincs időérzésem. Alkonyodik már, mikor dobhártyaszaggató detonáció rúzza meg a hatalmas épületet. Az összekészített holmikkal rémülten lihegünk le a pincébe. Pár perccel később a főkapunál gyerekkocogás hallatszik.

Eresszenek be! Eresszenek be! Tíz éves forma gyerek áll az ajtó előtt. Arca, ruhája csupa vér. Tánolyogva indul befelé. — Béla az ölebe kapja és leviszi az óvóhelyre. Egy asszony felismeri és megszólítja:

— Klárka, hol van anyuka?
A gyerek nem felel. Kihült szemmel, bambán néz maga elé, majd kis idő múlva felsír: „Hol van a babám, adjátok vissza a babámat...”
Rosszat sejtve kimegyünk a ház mögé és lámpával átkutatjuk a teret. Az egyik deszkabódé mögött két ember fekszik. Rájuk villan a fény. A kislány szülei. — Megnézzük a reflexüket. Mozdulatlanok, halottak.

KARJÁN GYERMEK

Késő éjszaka hatan férfiak kiülünk az óvóhelyek alnabéjáratahoz. Virrasztunk, de nem beszélünk. Olyan döbönt, fekete az éjszaka, mint maga a halál. Seh-

oly lélek. Nincs villany és nincs víz. Detonáció, detonációt követ és hallik már a gépfegyver kelepése is. A Szoboszlai-út vége felől a sötét éjszakánál is fehérebb füst gomolyog az égre. Azt mondják, ég a kefégyár.

És a rettenetnek ezen az éjszakán egy kis csoport kigyózik a Hatvan-utca felől. Tántorgó férfiak és megrokkadt asszonyok. A Tócskertből jönnek, ahol tüzéségi párbaj folyik. Mint mondják, nem lehet tovább bírni és jönnek a város szélére, hogy valahol meghúzódnak.

Letessékéljük őket az óvóhely-

re. A csoport végén egy fiatalasszony áll, karján egy kislány. A meggyőzött ember rettegése fénylik az anya szemében. Leültetem egy padra. Riadtan néz körül, minden nesze összerenzen s az itt tompán halló ágyúdörgés hallatára ösztönösen menekülésre rándul a lába. A kislány az anyja vállára borultan alszik. — Elnézem ökef. — Mária — villan át rajtam. Igen, Mária, a borzalmaknak ebben a szörnyű káoszban. Igen, Mária, a huszadik század menekülő Madonnája...

Nézzétek, karján a gyermek!

(Folytatjuk.)

Asszonyok a nyilas uralom idejében

Írta: PAÁL JÓB

Könyvet írok most Debrecenben Budapest ostromáról és azokról a rémes hetekről, amelyek a karácsonykor elkezdődött ostromot megelőzték. Pepitafüledű noteszok hevernek előttem az asztalon, hevenyészett sorok rakoncátlanok a kockás oldalakon: ez az én vagyonom, amit Szálasiék uralmának véres hónapjaiból át tudtam menteni boldogabb időkbe.

Ezekben a noteszokban benne van a rémuralom egész történelme.

Följegyeztem mindent, amit láttam és hallottam október idusától január közepéig. Valamelyik zsebemben ott szorult mindig egyike ezeknek a vékony jegyzőkönyveknek. És ahogyan most munka közben lapozgatók bennük, szinte érzem, hogy: élni kezdenek az oldalak. Szomorú véres emlékek táncolnak körül, leülnek az asztalomra az írógépem mellé, meggyilkolt barátaim véres arca int felem az emlékezés ködfátyolán át, füstgőz romok zsaratnokát látom és majd mindegyik noteszomban találkozom e két szóval: „A pesti nyilas nemzetes asszony”. Némelyik oldalra már csak a szavak kezdetét dobom oda egyikeben e rémes napoknak...

És bevallom: a szívem fáj, hogy azok a minden asszonyi érzésből kivetkezett némberek széttépték bennem a romantikának azt a rózsaszínű ködében elvesztő fátlyát, amelyik szűzen maradt meg ifjúságomnak régen mult esztendeiből. Romantika, költészet és leltunt korok regényalakjai zuhanak velük együtt a mocsárba. A Szálasiék korának nemzetes asszonyai vörösre lakkozott hegyes körmeikkel tépték le a Laczkó Annák, Réky Istvánnék és a szép Barossné arannyal himzett fehér ruháit, meggyzínű bársony mentéit és gyöngyökkel kirakott tündöklő főkötőit. Jókai, Mikszáth Kálmán, Vas Gereben regényeinek azokat a derűs figurákat gyilkolták meg a pesti nyilasházakban, akiknél a nemességét nem a kutyabőr, hanem a lélek és szív nemessége adták.

Szálasi szadista némbereinek kellett belépnük a magyar történelembe, hogy szókincsünk elveszítse egyik legszebb kifejezését.

A nyilas „nemzetes asszony” elindult a vidéki kúriák levendula illatú zöldszalagúterese szobáiból, a muskátli ablakok mellől, fehérre meszelt udvarházak galambdúcainak árnyékából, foltos kérgű nyírfák napsugárban fűdő állásából, hogy a magyar történelem legkegyetlenebb és legsvárabb pusztáján át megérkezzen a bíró elé, aki — ha alkalma nyílik hozzá — ítéletet mond majd felette...

Kik voltak hát Szálasi rémuralmának „nemzetes asszonyai”? Az elmúlt hónapokban Pesten külön házat jelöltek ki azok számára, akiknek a svájci, svéd, spanyol, portugál, vagy a vatikáni követésgek útlevelét, vagy védele-velet adtak. Később ezekből a há-

zakból is kikergették a szerencsétleneket és a Teleki-tér több házába hajszolták őket. Egy részük itt pusztult el, legtöbbjüket a Todt-szervezet Németországba deportálta, néhányan a szerencsétlenek közül szinte elképzelhetetlen kalandok után megmenekültek. Ezek közé tartozott Nagy Erna, az egyik budapesti közkórház szívizsgáló intézetének asszisztensnője is.

Nagy Erna mesélte nekem:

— A Teleki-tér ötös számú házában negyedik emeletén egy kétszobás lakásban zsúfoltak össze harmincöt asszonyt. Alig érkeztünk a lakásba, közölték velünk a rendőrök, hogy most következzen a házkutatás. Megmondták azt is, hogy nyilasok fogják ezt végezni és közülük a férfiakat „felügyelő úrnak”, a nőket pedig „nemzetes asszonynak” kell titulálni. Mindjárt be is jött a lakásba két felügyelő úr, ezek kikérgették bennünket puskatussal az előszobába, ahol már vártak ránk a nyilas „nemzetes asszonyok”. Ketten. Míndgyilk alapján ki volt sminkelve. Vörvörösre lakkoztatták hegyes körmeiket. — Csuklójukról korbács lógott le. Ezzel folyton hadonásztak. Zöld ingjük volt és a karjukon nyilas-keresztes karzsapka, a másikon kalap. Félresapva. Levetkőztettek bennünket és ezt végignézték a felügyelő urak is, akik közben mindent összetörtek a szobákban. Két kabátom közül az egyiket elvette a nyilas nemzetes asszony és amikor megjegyeztem, hogy a nálam maradt kabátom nincsen sárga csillag, rám csapott az ostromával...

— Kuss! — ordította. — Minek neked a csillag, hiszen úgymeg-döglesz.

Mind a ketten neki estek a ruhák átkutatásának, amihez alaposan értettek. Azokat, akiknél a vállmasliba varrva cigarettát, vagy pénz találtak, alaposan helyben hagyták. Egy kis leányt úgy megkorbácsoltak, hogy szegénykét az egyik felügyelő — ezt Béla testvérnek szólították — puskatussal segítette fel a parkettól. Az anyám azért kapott korbácsütéseket, mert kalap volt rajta... Alig akadt köztünk egy is, akinek ne szántotta volna végig korbács megkínzott testét... Az összeszedett élelmet, ruhákat batyukba kötötték és ezt nekünk kellett lecpelni a földszintre, ahol alaposan összevessztek az ostromkodásnál...

Ime: ezek a fúriák voltak Szálasi korának pesti nyilas „nemzetes asszonyai”...

Gisser Fotó

igazolvány képeket is készít a Zsidó szövetség helyiségében József kir. herceg u. 26. emelet

ÜZLETEMET

áthelyezve Ferenc József-út 22. sz. alatt megnyitottam

Takács Sándorné úra, ékszer, ólomkristály kereskedő Magas árat fizetek aranyért, ékszerért

DEBRECZEN 4. OLDAL 1945. IV. 1.

PIAC-U. 30.

VESZ, ELAD

használt és új ruhaneműt, mindenféle ingóságot a

TEXTIL ÜZLET HATVAN-UTCA 6. SZÁM.

Ajánlok

békebelli minőségű gumisarkot, VESZÉK használt autó gumit és nyersgumit magas árbab. „Orbán” utóda: PENTEK JÓZSEF gumiláru készítő és javító Piac-u. 7., az udvarban.

Mindennemű

gumiláru készítő és javító. Raktáron tart autót, műszaki, vízvezetési és kertészeti gumi elket. PENTEK JÓZSEF gumiláru készítő és javító mester, „Orbán” utóda, PIACTUCA 7., AZ UDVARBAN.

JÓ FÉRFI

BALLONT VESZÜNK!

TEXTIL ÜZLET

HATVAN-UTCA 6. SZÁM

Remek szabás!

Elsőrendű munka! Előzékeny kiszolgálás

Grünfeld

úriszabóság Kistemplom mellett.

Magas árat fizetek

aranyért, ezüstért, karórákért, szövetért vászonért

ÓRÁS ÜZLET

Piac u. 59

Villanszerelési anyagokat

rádióalkatrészeket, műszereket vesznek. Mayer cég, Kossuth utca 13. sz.

Ádám és Vas

a legtöbbet fizet férfi ruháért, cipőért, méter árúért és mindenféle rövid árúért

Csapó-utca 30. (üzlet)

VAGYONMENTŐ Bádogos-utca 1.

Aranyézeüst tárgyakat magas áron vesz! Vagyonmentő Bádogos-utca 1. szám

VESZÉK

porszívót, villanymotort, varrógépet, parketgépet és mindennemű műszaki cikket.

BLEIER MŰSZAKI ÜZLET, Kálvin-tér 2. szám

Veszék-eladok

férfi-nőruhákat, szövetet, selymet, vásznat, fehérneműt

PAPP ISTVÁN

tex i-divatárú kereskedő DÉGENFELD-TÉR 4. SZ.

VAGYONMENTŐ Bádogos-utca 1.

Faragho Gábor közellátásügyi miniszter Budapesten

A Szovjet Unió adománya, a 20.000 tonna élelmiszer nem csak az éhínséget enyhíti majd, de egyben nemes gasztus is a magyar nép felé

Az elmúlt vasárnap Budapesten utazott Faragho Gábor közellátásügyi miniszter, hogy személyesen is tájékozódjon a főváros jelenlegi közellátásáról és megtegye intézkedéseit a ma és a közeljövő legfontosabb kérdéseiben.

Megérkezése után a miniszter azonnal Vass Zoltánnal, Budapest közellátási kormánybiztosával folytatott többszörös tárgyalást, amely kiterjedt a tárca és a kormánybiztoság összes megoldásra váró feladataira.

Munkatársunknak alkalma volt beszélni Faragho miniszterrel, aki többek között a következőkben nyilatkozott budapesti utazásának előjáról és eredményeiről:

— Az a nagylelkű élelmiszersegély, amelyet a Szovjetunió kormányja bocsátott a magyar népre, egy elsősorban a főváros és a környező vidékek megsegítésére — arra készítetett, hogy feljőjjen az ideiglenes nemzeti kormány székelyfőiről és személyesen tegyen meg e jelentékeny segélynyújtással kapcsolatosan szükséges intézkedéseket.

— A Szovjetunió adománya — a húszezer tonna élelmiszer — nemcsak az éhínséget enyhíti majd, de egyben nemes gasztus is a magyar nép felé.

— Ezúton is hálás köszönetet mondok érte a Szovjetunió kormányának aki megértő meleg szívet támogatja nemzetünket történelmének legtragikusabb órájában.

— Az ő hatalmas segítségükkel és a mi szívós akarattunkkal mielőbb eltűnnek a rettenetes csapások, melyeket a náci és nyilas karamiak ejtettek az országon, de mindenképp fővárosunkon.

— Most voltam első ízben Budán — mondja a miniszter.

Valósággyal könnyelműen küzdöttem, amikor szépséges fővárosunk e városrészeknek pusztulását látam. A pesti oldal már vígasztalóbb képet nyújtott, sőt meglepett az az eleven lüktető élet, melyet a főútvonalakon láttam. A semiből, a lehúzott redőnyök mellett és az üresen tátongó boltokban ma már úgyszólván mindent lehet kapni.

— A legnagyobb elismeréssel szólhatok ezúttal arról a heroikus munkásságról, melyet Vass Zoltán, a főváros közellátási kormánybiztosja végez a főváros élelmiszerének érdekében. Többszöri tárgyalásaim folyamán megállapítottam, hogy a kormánybiztos a személyéhez fűzött vározközelítést végző felülmúlta és a főváros lakossága, az elért eredmények alapján, bizalommal nézhet jövője elé.

— A közellátási kormányzat továbbra is elsősorban a fővárosi lakosságot tartja, hogy folytassa azt a munkát, melyet a főváros felszabadítása óta végez a közellátás megújításáért.

— Munkásságunkat természetesen erősen hátráltatja az a körülmény — mondja a miniszter, — hogy még mindig el vagyunk szakadva a fővárostól és így nincsen meg a kapcsolat a várossal, amely így romjainba is az ország szívet reprezentálja.

— E látogatásom során kiadtam az utasítást a minisztérium teljes és végleges megszervezésére, a régi dunaparti minisztériumi épület sürgős tartozásaira, mert minden jel arra mutat, hogy már a közeljövőben felmegyünk Budapestre és innen, e sokat szenvedett fővárosból folytatjuk azt a munkát, melyet az évtizedek óta félrevezett, de jobb jövőre érdemes nép felemeléséért, az igazi demokrácia érvényre juttatásáért vállaltunk.

A belügyminiszter kinevezte a debreceni rendőrség tagjait

A belügyminiszter Debrecen város közgyűlési határozata alapján kinevezte a debreceni rendőrség tagjait s a kinevezési okmányokat ünnepélyes keretek között maga a rendőrkapitányságon megjelent dr. Erdel Ferenc belügyminiszter nyújtotta át.

A fogalmazási karban főkapitánnyá dr. Szilágyi Józsefet, főtanácsossá és a kapitányság helyettes vezetőjévé Csordás Ferencet, a politikai osztályt vezető tanácsossá dr. Benkő Károlyt, a bünyügyi osztályt vezető tanácsossá dr. Kövendy Lajost, az elnöki osztályt vezető tanácsossá Hernády Gyulát, fogalmazókká dr. Braun Miklóst, dr. Kovács Istvánt és dr. Kiss Sándort, segédfogalmazókká Hajós Józsefet és Fenyvesi Mártont nevezte ki.

A felügyelői karban felügyelővé Debreceni Ferencet, segédfelügyelőkké Dérföldi Bélát és Monori Imrét, a tanyai kapitánysághoz kapitányokká dr. Tóth Istvánt és Bakó Imrét, felügyelőkké Faragó Józsefet és Szendrey Lajost, fogalmazókká Nagy Bélát és Fekete Károlyt nevezte ki.

A számvevőszéknél tanácsossá László Lajost, számvizsgálóvá Derszi Sámuelét, gyakoronokká Garai Lajost nevezte ki.

Detektívfelügyelők lettek a politikai osztálynál Oláh János, a bünyügyi osztálynál Jánosy Mihály.

Segédhivatali igazgató Gorzó

Debrecen város kistérképe

2 pengő, Debrecen magyaros utcautatója 2 pengő.

Antalfy József

könyvkereskedésben, Szent Anna-u. 13. sz.

Busman Annát

fűszerkereskedőné keresi Pengászt Teréz Török Bálint-u. 20.

Egymilliót fogadott el egy kiló kenyérért

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Valla Elemér kőmelhárító tisztet, Félégházy Tamás-utca 11. szám alatti lakost, aki a múlt év nyarán regénybe illő körülmények között zárolta meg Schlüsselt Haskel munkácsi szörmekereskedőt.

Schlüsselt, Munkács leggazdagabb kereskedője, a zsidó deportálásakor pincéjéből egy titkos bunkert csináltatott és itt rejtőztette el 41 családtagjával s ebben rejtette el árúkészletét, ékszereit is. Stébler nevű besugó ezt elmondta Vallának, aki egy éjszaka zörgetett a katakomba ajtaján és el akarta vinni Schlüsselt. Schlüsselt minden értékét

feljántotta, ha Valla ott hagyja őket s mivel már nagy szükségben voltak kéthónapi földalatti élet után, felajánlotta egymillió pengő értékű ékszereit, szőrméit, szőnyegeket, bőröndöket, ha egy kiló kenyeret ad, Valla ezeket át is vette, később azonban visszaélései miatt letartóztatták és Schlüsselt is felfedezték, elhurcolták s csak Kassán menekültek meg. Mos értesültek róla, hogy Vallát Debrecenben őrizetbe vették és panaszt tettek. Dr. Wolff rendőrfogalmazó kihallgatta Vallát, aki beismerő vallomást tett. Tettéért rövidesen a népbíróság elé kerül.

Szilády csendőrezredes és Török Tibor tanítóképződei igazgató a Népbíróság elé kerülnek

A debreceni népbíróság legközelebb április 5-én, csütörtökön tartja tárgyalását. Ötödikén Török Tibor ref. kollégiumi tanítóképződei igazgató kerül a népbíróság elé háborús és népellenes bűncselekménnyel vádolva.

Tárgyal a népbíróság április 11-én és 12-én is. 12-én nagyszabású ügy kerül a népbíróság elé, Szilády Gyula csendőrezredes ügye, aki ellen súlyos a vád.

PÁRTÉLET

Iparosok! A Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt debreceni szervezete felhívja a debreceni iparosokat, hogy április 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Arany Bika szálló párthelyiségében (bejárat a József kir. hg. utcai oldalon) fontos megbeszélés céljából szíveskedjenek megjelenni.

A Független Kisgazda Párt elnöksége felhívja a tagok figyelmét arra, hogy a szokásos vasárnapi taggyűlés nem húsvét vasárnapján, hanem kivételesen április 2-án, húsvét hétfőjén délelőtt 10 órakor lesz a párthelyiségben, amikor is fontos ügyek kerülnek tárgyalásra.

A Független Kisgazda Párt vezetősége közli, hogy a táncdélutánunk április 2-án délután 3 órakor lesz, melyre tagjainkat és az azzal rokonszenvező fiatalokat vendégként meghívjuk.

A szövetségi szocializmusról tart előadást kedden délután a párthelyiségben Lévy József dr. kereskedelmi főiskolai tanár a párt ifjú tagjai részére rendezendő politikai szemléletű előadásban. A vezetőség az előadásra nyomatékosan felhívja a tagok figyelmét.

Elfogta a rendőrség a Téglavetőben megfőjtött 12 éves kislány gyilkosát

A debreceni rendőrség a tegnapi napon őrizetbe vette Csuzi István 42 éves mezőgazdasági munkás, Bellegető 479. szám alatti lakost, akiről megállapították, hogy meggyilkolta Papp Ilona 12 éves leányt, Világos-utca 11. szám alatti lakost.

A rendőrség IV. bünyügyi detektívcsoportha bravúrosan 8 nappal felfedezte a gyilkosságot, derítette ki a sötét bűntény tettesét Szabó Gyula csoportvezető. Wekerdy Géza, Galgóczy Ferenc és Adorján Károly detektívek elismerésreméltó munkájára. A tettes beismerte, hogy Papp Ilona megjelent a tanván, ahonnan napraforgót akart venni, majd az udvaron levő tyúkokból akart egyet elfogni. Mikor látta, hogy a fiatal leány üldözőbe veszi a baromfit, dühében egy cövekelt fát utána vágott. Erre ijedtében a leányt bevitte az istállóba, ott felakasztotta, majd mikor kiszennvedett, elcipelte a közelben levő téglagyárba. Ott az egyik munkásnak kemencéjébe begyömöszölte a leány testét s olajos pappral tettei rakott. Tíz

DEBRECZEN 5. OLDAL 1945. IV. 1.

ÜZEMKÉPES TRAKTOR BÉRBEADÓ!
„Cormick” jellegre a kiadóba

Agynemfekkel rendelkező házaspár két gyermekkel **igen magas bért** fizet lakásért, konyhaszámát esetén **teljes ellátást** is nyújt. Megbízott: dr. Sárka János, Homok-u. 73. (délután)

Stassik Lajos
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ MESTER ÜZLETÉT PIAC-U. 56. (MEGYEHÁZA MELLETT) TOVÁBB FOLYTATJA. VESZK ARANYATI ÉZÜSTÖT, BRILLIÁNSAT, ÓRÁT LEGMAGASABB ÁRBAN.

Veszek
Új és jókarban levő férfi és női ruhaneműt, méterárút, angora- és gyapjúfonalat, jókarban levő cipőket, jókarban levő férfi kalapot, minden jobb ingóságot. Píró kézmunka-üzletében, KOSSUTH-UTCA 4. SÁRKÖZY.

Szőlősgazdák figyelme!
Simavessző az alábbi kitűnő fajtákban: Chasselas piros, Csabagyöngye, Génauai zamatos, Hamburgi muskotály, Lessepe, Muscat Ottomel, Passatuti, Primus, Rajna csokra, Szent Lőrinc, Szőlőkerék királynője stb. kapható fajtanomossági felelősség mellett délutánként 3-6 óráig a Hatvan-utcai kertben, Dófa-utca 8. szám.

Ökör és tehén szarvat
minden mennyiségben átvessző helyben és vidéken
Lovass Lajos
fésűsüzem, Debrecen, Dószegi-utca 10. szám (Árpád-térnél).

Lámpabél, cipő-fűző, lenheveder köpperek stb.
nagyban is kaphatók!
TEXTIL ÜZLET
HATVAN-UTCA 6. SZÁM

Egy-német „LEICA” gyártmányú **MIKROSKOP** megbízásból eladó Megtekinthető **SOLTI — Sas-u. 2.**

Piros Béla
VASIPARI ÜZEME
Debrecen, Péterfia-u. 32. sz.
Üzemének teljes megindításához felvesz épület- és műlakatos segédek, valamint egy elektromos ívhegesztőt.
KARBIDOT MINDEN MENYNYISÉGBEN VESZÜNK

Vagyonmentő, Bádogy-u. 1.
Veszek
Villanyfelszerelési cikkek, számszámokat, kalapácsokat. Mindenféle játékokat, műszaki cikkek.
FÜLÖP LAJOS
elektrotechnikus, Csapó-utca 35.
Villanyszerelő segédet felvezek.

Kósa kalapüzem
MEGNYILT!
Ferenc József-út 9. — Bika szálló mellett

HIREK

Kerekesházy József az országos népfőügyész

A tegnapi minisztertanács... mint ismeretes — az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Kerekesházy József törvényszéki bírót nevezte ki országos népfőügyésznek.

Harmincegynéhány munkája jelent meg. Az új országos népfőügyész hosszabb időt töltött Párisban és Londonban Teleki Pál ösztöndíjával.

A dolgozóikért. A „Debreceen”-t kiadó Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. igazgatósága a húsvét alkalmából technikai munkásainak egy heti teljes fizetését, tisztviselőinek pedig a havi fizetés huszonöt százalékát adta segélyként.

A Magyar Vöröskereszt kórháza (Debrecen, Hatvan-u. 6.) halálán közöni a kórház felzárkózása és beteg ellátása számára kiadott alábbi adományokat.

Kinevezés. A belügyminiszter Borbás József városi számvevőszék vezetője helyettesé nevezte.

Dr. Rex-Kiss Béla egyetemi magántanár rendelőjét Magoss György-tér 29. sz. alatt megnyitotta.

Dr. Szent-Királyi István orvos rendelését újból megkezdte. Rendel: Arany János-u. 14., délután 2-5-ig.

Dr. Sztör Béla ügyvéd irodáját április 1-től Ferenc József-út 41. alatt folytatja.

Dr. Nyiri László ügyvéd irodáját áthelyezte Werbőczy-u. 3. alá.

Artista olimpiás hűsvét vasárnap és hétfői előadásain az Arany Bikában, fellép Patkány „Bravur” tánczenegyüttes is.

Dr. Naményi Gyuláné gyorsíró és gépirőskolajában április 4-én tanfolyamkezdés. Piac-u. 58. II. em. (Linoleum-házban.)

Szódavíz Szliukától, Teleki-u. 100. Vagyommentő, Bádócs-u. 1.

Névváltoztatás. A belügyminiszter 2393/1945. sz. rendeletével Weisz Ernő debreceni, Csokonai-utca 23. sz. alatti lakos családi nevét Váradi névre változtatta át.

Dr. Varga Samu ügyvéd irodáját Csapó-utca 19. szám alá áthelyezve, újból megnyitotta.

Kinevezések a városnál. A főispán dr. Menyhárt Béla polgármesteri titkárát tb. tanácsnokká, dr. Szilassy Gyula főispáni titkárát dr. Matkó Imrét és B. Major Pált tb. aljegyzőkké nevezte ki.

Felkérem a Debreceni Iparos Dalegyület tagjait, hogy az ipartestület közgyűlésén e hó 2. napján, ünnep másodnapján délelőtt 9 órára az Arany Bika dísztermében megjelenni sziveskedjenek.

Liszt és sókészlet maradványok elszámolása, illetve beszolgáltatása. Felhívom az összes kereskedőket, hogy a hatósági elosztás céljából részükre kiadott liszt és só készletekről, ha ez eddig meg nem történt volna, okvetlenül számoljanak el és a maradvány készlet, amely az elszámolási könyvből kintin, esetleges hiányaira vonatkozólag felvilágosító jelentését terjeszték be a közelmúltban ügyosztályhoz.

Konyhakerti telkek oszítása kedden a Pozsonyi-út végénél, szerdán a Kishegyesi-út mellett a volt tejgazdaságból. Jelzőkarókat az igénylők hozzanak.

A szakirányú nőparasztanócskó tanulóit április 3-án (kedden) délelőtt 8 órakor jelentkezzenek a városi ipariskolában (Burgundia-u. 1. sz.).

Ismétellen felhívom a város lakosságát, hogy lakásaikban elszállított orosz, román és magyar katonák eltávozását, valamint azt, ha az eltávozott egyének bútorokat vagy más, a lakáshoz nem tartozó idegen tulajdonú képező ingóságokat hagytak hátra, hivatalomban, rendőrség, I. em. 47. szám alatt azonnal jelentse be. Akik jelen felhívásomnak eleget nem tesznek, azokat 1000 pengőig terjedő pénzbírsággal büntetem. Rendőrfőkapitány.

CSALÁDI ÉRTESETŐ

- Ladányi Ilona és Tarsai Mihály jegyesek. Végvári Erzsébet és Tajti Sándor MÁV asztalos jegyesek. Nagy Katalin (Debrecen) és Kardos Lajos (Szolnok) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) Bodnár Jolika és Józsay János zászlós április 2-án tartják eljegyzésüket. Kovácsy Erzsébet (Fehérgyarmat) és Kabay Béla MÁV mozdonyvezető (Debrecen) házasságot kötöttek 1945 március hó 31-én. Ágh Eszter MÁV tiszt és dr. Szondy György tanügyi főtanácsos e hó 3-án Budapesten házasságot kötöttek.

RENDŐRSÉGI HIREK

Szabadlábba helyezte Iványi Sándor régiségkereskedő a rendőrség. Kiderült, hogy fatális névcsere következtében állították elő a rendőrségre egy másik Iványi Sándor helyett aki valóban vezetőtagja volt az Imrédy-pártnak.

Debrecenbe beküldték Gaska József földesi nyilast, aki magyar katonákat jelentett fel a németeknél és a múlt évben a földesi autobuszról lezavarta a zsidó utasokat. Nyolc besúgót pedig Bihar-nagybajomból és Gesztről kísérték be.

Örizebe vették vitéz Simon Árpád hajdúszoboszlói közjegyzőt. A debreceni népfőügyész háborús és népellenes bűncselekmények miatt örizebe vette dr. vitéz Simon Árpád hajdúszoboszlói közjegyzőt. Dr. Jávor Iván népfőügyész közelezen elkészíti a vádiratot is, akkor a népbíróság elé kerül.

Szabadlábba helyezte dr. Jávor Iván népfőügyész dr. Poroszlay Ferencet, Hajdúmegye főjegyzőjét és főszolgabíráját. Az eljárás azonban folyik tovább, elege és a népbíróság elé kerül.

A Kossuth-utcai ref. templomban hűsvét másodnapján, hétfőn, április 2-án délután 4 órakor orgonánnyelvi lesz, melyen belépődíjat nem szednek, szokásos pe. selyadakozások a templom megjavítására szolgálnak. Imádkozik és az ünnepélyt megnyitja D. dr. Révész Imre püspök.

Örizebe vette a rendőrség politikai osztálya Stieber József műszaki tisztet, a városi műszaki ügyosztály volt ideiglenes vezetőjét, aki ellen az a vád merült fel, hogy erősen németbarát fasiszta tevékenységet folytatott és a deportálásra kerülő debreceni zsidókkal kegyetlenkedett.

Internálták Lillian Harvey komornait. Tetétlenről Debrecenbe kísérték Stern Tanzler Mária és Tanzler Margarete német állampolgárokat, akik a tetétleni kastélyban annak idején Lillian Harveynek, az ismert névű filmszínésznőnek komornái voltak.

Letartóztatta a debreceni rendőrség özv. Baký Lászlóné Ajtó-utca 12. szám alatti lakost, Baký államtitkárnak, a Szálasi-kormány egyik rosszlelkű politikai kalandorának özvegyét. Özv. Baký Lászlóné maga is tagja volt a nyilaspártnak.

A volt budapesti rádió nyilas bemozdított, Gecsényi és Budinszky Sándort Budapesten elfogták.

Debrecenbe kísérték Tőkés Vince volt milkepéresi főjegyzőt, Füzési Gyula és ifj. Tripso Jánost, akiket fasiszta tevékenység miatt internáltak.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

GÜL BABA

A Csokonai-színház hosszú idő után végre ismét kifogástalan előadásban, finom, izléses kiállításban és Deési Jenő ötletes, színes rendezésében újította fel a «Gül Baba» c. operettét. Geneszy Sári finom, kultúrált hangja, szépen fejlődő játéka jól érvényesült Leilla szerepében. Mátrai Mária bemutatkozása komoly siker jegyében történt meg. Deési Jenő nagyszerű játékkészsége, sokoldalú művészete, Rajz Jancsi izes humora, Nagy Béla férfias játéka, Szónyi Klára nagymikuma, Újvárossy Kató ügyes alakítása, Szónyi Klára nagyszerű alakító-készsége és Perényi Kálmán pompásan formált budai bírójá az előadás főértékei. Nagy sikere volt Béres Rózi pompás balettszámának. A zenekart jól fogta össze Galánffy Lajos.

A Csokonai-színház máától kezdve hétköznapi előadásait 4 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2 órakor és 1/2 órakor kezdik.

CSOKONAI SZÍNHÁZ Hűsvétvasárnap két előadás 2 órakor és 1/2 órakor GÜL BABA Huszka Jenő gyönyörű daltájkata. Hűsvéthétén két előadás 2 órakor ELVÁLT ASSZONY 1/2 órakor GÜL BABA Kedden, április 3-án 4 órakor GÜL BABA Az előadásokat pontosan kezdjük.

DANCING táncintézet, Széchenyi-u. 1/b. HŰSVÉT VASÁRNAP délután 4-8-ig kivánság ösztönc HŰSVÉT HÉTFŐN d. u. 4-8-ig ösztönc táncverseny díjjal Kitűnő Jazz!

ISTENTISZTELETEK

A Kistemplomban istentisztelet hűsvét első és másodnapján 9 és 11 órakor. Első nap úrvacsoraszta.

Hűsvét vasárnap a Szent Anna főplébánia templomban: Csendes szent misék 7, 8, háromnegyed 9 órakor, fél 10 órakor nagymise. Misét tartja és szentbeszédet mond dr. Bánáss László prépost. Csendes szent misék még 11 és 12 órakor. Reggel 7 órától félóránként ételszentelés. Litánia délután fél 5 órakor. — Hűsvét hétfőn csendes szentmisék 7, 8, háromnegyed 9 órakor, fél 10 órakor nagymise, misét tartja dr. Bánáss László prépost, szentbeszédet tart dr. Hosszú László. Csendes szentmisék még 11 és 12 órakor, litánia fél 5 órakor.

Hűsvéti istentiszteletek a gör. kat. templomban: Hűsvét vasárnap délelőtt 8 órakor katonamise, 9 órakor diákimise, 10 órakor nagy szentmise, pászakzentelés-sel, fél 4 órakor rózsafüzérjátékoság, 4 órakor nagyvecsernye. Hűsvét hétfőn: vasárnapi mise-rend. Nagymise után körmenet. Hűsvét kedden: vasárnapi mise-rend.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség hírei

A MADISZ homokkerti csoportja április elsőjén, vasárnap a Kerekesházyi utcai olvasókörben műsoros táncelőadást rendez 2 órai kezdettel.

A MADISZ helyiségében Szabad Egyetem szabadságmatinéja. Csokonai, Petőfi, Ady, József Attila verseket szaval Bánk Zsuzsanna.

NYILTTÉR

Csergely István úrnak, a Tiszántúli Népszava főszerkesztőjének. Tisztelet Főzserkesztő Ur!

E. hó 28-án b. lapjában közlés-könyvtárral kapcsolatban cikk jelent meg. A tényeknek megfelelő helyesbítő nyilatkozatom közlésére szíves volt ígéretet tenni, ez azonban a mai napig nem történt meg. Ezért ezúton kérem i. t. Főszerkesztő Urat, sziveskedjen a cikk irójának nevét és címét velem közölni, hogy sértegeté-ért felelősségre vonhassam.

Közlem meg továbbá, hogy helyesbítő cikkem nélkülöz a legemlékező nyelvi is. mereteket a közlési részindulatból, téves értelmezésből fakadnak. Helyi ismeretel bővítésére ajánlom: lapozgatása a megfogadott Debreceni Újság — Hajdúföld múlt évi vasárnapi számait, ahol majd talál egy cikket könyvtárralról a kiegészített katalógusom megjelenése alkalmából. Ebben a nyilas rajt könyvtárramat szinte „mardakétalanul fiasztatellenesnek” minősítette.

Nevezetnek ezúton köszönöm meg a pályaválasztásra vonatkozó tanácsait, én például egyetlen tisztes szakmat sem bántanék meg avval, hogy bármelyiket is az 6 további működési körömi megjelöljek. Debrecen, 1945 március 31. Teljes tisztelettel Békési Imre kölesön-könyvtár-tulajdonos, Hangya-udvar.

Terménybeszolgáltatás

Ismétellen felhívom a gabona-kereskedő rendelkező gazdákat, hogy búza-, rozs-, tengeri- és napraforgó-készletüket sürgősen szolgáltatassák be.

A gabonafélék a debreceni vámról malmokba, vagy a Terménykereskedő Alkalmi Egyesülésnek (Ferenc József-út 16. Alföldi Takarékpénztár), az olajosmágvak a Hajdúsági Konzervgyárnak szolgáltatandók be.

Nyomatékosan figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy amennyiben a beszolgáltatást nem teljesítik, a rendőrségi eljárást ellenük azonnal megindítom. Polgármester.

Nyomatékosan felhívom a traktortulajdonosokat, hogy az üzemanyag árának befizetése és átvételezése végett irodámban (városháza, I. em. 18. sz.) haladéktalanul jelentkezzenek, hogy a szántási munkálatok hátrányt ne szenvedjenek, mert amennyiben hanyagságukból kifolyólag a szántási műveletek akadályoztatnak emiatt, úgy e cselekményük szabotálásnak minősül és a leg-szigorúbb büntetést vonja maga után. Az üzemanyag kiutalás hétfőn 7 órakor ismét megkezdődik, edényt mindenki vigyen magával és legkésőbb a keddi nap folyamán mindenki váltsa ki az üzemanyagot. Ker. ipartfelügyelő.

Háromszorosára emelték az Ipartestület évi tagdíját

Az Ipartestület előjárásának foglalkozott a testület évi költségvetésével és azt mintegy 133.000 pengőben állapította meg. Ez összegnek megfelelően az évi tagdíjat az eddigi háromszorosára, azaz 24 pengőre emelték fel. Ennyit fizet a segédterv nélkül dolgozó önálló iparos. Egy-három segéd után 12, négy-hat segéd után 15 pengő a fejenkénti évi tagdíj. Határozatilag kimondották az Ipartestületnek dolgozó tisztviselők fizetésemelését, valamint az Iparos Dalkörnek juttatandó évi összeget is.

Gyászrovat

Dr. újvárosi Sallay Lajos ny. MÁV tanácsos, a ref. egyház presbitere 66 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 14 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Gyászolják: felesége, gyermekei és a rokonság. Lakás: Wessely-ú. 2. Gebauer temetőkezelő vállalat Szabó Katalin 6 hetes korában elhunyt, temetése szerdán délután 6 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó teremből, ró. kat. szertartással. Szabó Béla asztalosmester és családja az elhunytban kislányukat gyászolják. Lakás: Mák-u. 28. Dankó temetőkezelő.

Racz Pityuka ötletének 5 havában meghalt, temetése április 2-án délután 1 órakor a Köztemetőből. Ezúton mondunk köszönetet a tanítótanulónak és mindazoknak, kik szeretett jó férjem, drága gyermekünk temetésén nagy fájdalomunkban velünk éreztek, koporsójára a szeretet sok virágait helyezték. Özv. Fekete Lászlóné és bánatos szülei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon katonák, jó ismerősök és kártársak, kik Szemerédy Szilárd járásbíróiági főbírói ravalatára koszorút, cserkőt helyeztek, mely gyászukban részvétel voltak, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

SZAKSZERVEZETI ÜLÉSEN

A szakszervezeti székfőzabam ma d. e. 9 órakor a bőripari munkások, április 2-án d. u. 8 órakor a magántisztviselők a pénzügyi tisztviselőkkel együtt, ugyanakkor a cukrászok, április 3-án d. e. 11 órakor a cigányzenészek, d. u. 4 órakor a hírlap-terjesztők, lapkihordók, április 2-án d. e. 10 órakor a traktor- és csepélgéptulajdonosok (a traktor, ekék bejelentendők), szerdán d. u. 3 órakor a szakszervezeti bizottság, szerdán d. u. 4 órakor a nevelők gyűlést tartanak.

A Szakszervezetek Szövetsége április 2-án délután 5 órakor előadássorozatot indít. Az első előadás címe: »Népi demokratikus kultúra«, előadó dr. Szentkirályi János. A második előadás címe: »Magyarország utolsó 25 évének története a történelmi materializmus tükrében«, előadó dr. Tariska István főszerkesztő. A harmadik előadás címe: »Töke és munka«. Előadó Friedmann József szakszervezeti titkár. Bevezetőt mond Szabó István népi-jelű államtitkár. A további előadásokat is mindig a szakszervezeti székfőz előadóteremben tartjuk (Arany János-u. 2).

Budapesti szabásznó elsődrendű szalonmunkát vállal házaknál. Címeiket „Ötletesen alakít” jellegre a kiadóhivatallba kérek.

Magánnyomozó GÁLOCSY, Zöldfa-utca 3. 20 éves magánygyakorlattal, kutató elűnt személyek, tárgyak után, nyomoz személyi, családi ügyeiben

METEOR MOZGÓ Mai műsorunk: Francia film, magyar felirattal. Hulló csillagok Hétfőn, kedden: Csak erős idegzetűeknek. III. Richard A rettenetes Boris Karloff szereplésével. Előadások kezdete: Hétfőn 11, 1/2, 3, 1/2, 6 órakor. Kedden 3, 1/2, 5 és 6 órakor. Jegyfelvétel 1 órával előadás előtt

Több ezer meggyilkolt emberi holttestet találtak meg Budapesten

Százezrek budapesti rémuralmának újabb dokumentumai kerültek nyilvánosságra. Két jegyzőkönyvről van szó, melyeket orosz és magyar vegyes bizottság vett fel a borzalmas leletekről.

Az egyik jegyzőkönyv elmondja, hogy a vegyes bizottság február 6-án kiszállt a német Gestapo által meggyilkolt zsidó hullák megtekintésére, melyeket a VII. kerületben a Dob-, Wesselényi-, Kazinczy-utca és Klauzál-tér közötti területen találtak.

Az itt talált férfi, asszony és gyermek holttestek száma meghaladta a háromezretet. Ezek közül kétezer a város és a rendőrség eltemettette. Körülbelül ezer holttest még nem volt akkor eltemetve. Az eltemetetlen holttestek elföldelése a hatóságok ellenőrzése mellett megtörtént.

A másik jegyzőkönyv elmondja, hogy a Szvetenai-utca 4. számú

ház alatt, valamint az állami klinika pinchehelyiségeiben és az első emeleti két szobájában polgári lakosok hulláira bukkantak. Ezeknek száma meghaladta az ötszázat, sok volt közöttük a nő és a csecsemő. Nagyon kevés volt akkor fel voltak boncolva. — Hivatalos megállapítás szerint a hullák többsége zsidó. A szerencsétlen embereket Szálasi pribékek végezték ki, a hullákat temetés végett a klinika épületébe szállították, ahol ruhájuktól megfosztva pinchébe dobálták be őket.

A klinika alkalmazottai szerint a hullákat a csendőrség gépkocsin szállította a klinika területére s mint szerencsétlenségek áldozatait könyveltették el őket.

A borzalmas jelek ügyében megindult a vizsgálat, hogy az elvetemült gyilkosok elvegyék méltó büntetésüket.

Segítenek a lakáshivatal türelmetlen helyzetén

A város legforgalmasabb ügyosztálya ma a lakáshivatal, ahol naponta 3-400 ember fordul meg és 100 kérvényt nyújtanak be. Már 6000-ra emelkedett a kérelmek száma a hivatal felállítása óta. A felek ügyeit két tisztviselő intézi a kiegészítő munkások élén. A helyiség is szűk volt. Szabó Kálmán polgármester ezért adott meg egy szobát. A közönség szolgálata érdekében a pol-

gármester most Nagy Gyula tanácsnok kérésére úgy rendelkezett, hogy az adóösszeírásnál dolgozó tisztviselők, amint a héten befejezték munkájukat, átmenetileg szolgálattételre a lakáshivatalhoz. Így hat jó munkatárs szaporodik a létszám és a közönség is jobban és könnyebben elintézheti ügyeit. A lakáshivatal vezetője ezt a közönség szolgálata érdekében a pol-

Mézcirokból kis családi kertben kitermelhető egy család cukorszükséglete

Napjaink közellátási problémái között egyik legsúlyosabb a terhes és szoptató anyák, kisgyermek és betegek szempontjából annyira fontos cukor hiánya. — Azoknak a tapogatózóknak sorában, melyek ezen a téren a probléma megoldására törekedtek, egyike a legjelentősebbeknek a mézcirok, vagy méznád termelésére irányuló kísérlet, mely már a múltban is kecsesgötő eredményt nyújtott néhány gazdaságban. Ennek a mezőgazdasági kísérletnek egyik legalaposabb ismerője, ez. Péterffy Józseffel, a kiltűnő gazdasági szakértővel folytatott beszélgetést munkatársunk.

— A mézcirok, mellet azonban a nép inkább méznádnak nevez — mondotta cs. Péterffy József — hogy Magyarországon ismertté vált, az Berendy Szilveszternek, Kiskúnhalmi kiscsászának érdeme, aki egy ismerősétől kapott 20 szem magból szaporította tovább. Egyébként amerikai eredetű növény, ott általánosan termelik s egy hazatért kivándorló révén került a Szerémségbe, majd onnan tovább.

— Hogyan termelhető a méznád? — érdeklődtünk.

— A méznád mindenhol megtermelhető, ahol a tengeri métegem. Nagy termésű jó trágyaerőben levő talajon ad. Lehet sorban, vagy fészekbe vetni. Magnak legjobb fészekbe ültetni 2-3 szemenként, ezzel az előfásással elegendő katasztrális holdra 2-3 kiló mag. Sűrűn vetve egy holdra 14-15 kg szükséges. Vetni akkor kell, amikor a tengerit, vagyis, amikor a

föld már felmelegedett s a kékett növényt a fagyolt már nem kell féltetni.

— Mint köztes növényt is lehet termelni burgonya, répa, bab, vagy mák között, azonban ilyen termelésnél egyik fészek a másiktól egy méternyire legyen. Debrecenben a Geggus-gazdaságban láttam a homokon 4 méteres mégnőt termést is. Mivelése ugyanolyan, mint a tengerié. Egy katasztrális holdon 400-500 mázsát megtermel. Ha magot termelünk, 12-15 mázsát és 200-220 mázsa szarát ad. Ennek a csodálatos növénynek úgy levelzetét, mint szarát és pelyváját minden háziállatunk kedvelni eszi. Tyúknak, libának, kacának jó legelő. A Zölden etetve a sertések meghízának tőle. A kiperéselt szarát megszáritjuk, megszecskezzük s száraz helyen tartva még kiperéselt is jó abrak lovaknak s a sertések számára. Sertések adva néhány órával előbb le kell forrázni. Tehén kiltűnően tejel tőle, juhoknak, házilyúknak is igen jó. Főértéke azonban a cukortartalma.

— Mikor van a cukornád szüret? — érdeklődtünk.

— A méznádat október elején kell levágni, mert akkor van a legnagyobb cukortartalma. A préselő gépekkel kell vészezni, hogy mentől több levet nyerjünk. A kiperéselt levet azonnal ki kell főzni. A ki nem főzött léből pálinka, rum, sör és bor készíthető. A méznád leve egyetlen forralás után azonnal használható kompót készítéshez, kávé és tea főzéshez. Egy katasztrális hold termése besűrítve 12 hektoliter szirupot ad.

— Ha összehasonlítjuk a cukorrépának és mézciroknak termelését és hasznát, úgy találjuk, hogy a cukorrépának jó erőben levő fekete föld kell, védeni a repa-fogartól, sokszoros kézmunkával kell termelni, fejelni és szállítani. Ezzel szemben jelentősen kevesebb költséggel még gyengébb homokon is megtermelhető a mézcirok a répától sok fűtőanyaggal a mézcirokból préseléssel vonható ki a cukortartalmú nedv, mely kellemes, mellékíz nélküli, nem úgy, mint a répáé.

— Ami azonban legényesebb: a házkörüli kertekben, néhány négyszögletű megtermelhető a család egész évi cukorszükséglete. De nemcsak egyes családok, hanem az egész ország cukor szükségletét ezek a kertek és mezők mézcirok termelől kell, hogy ellássák, mert cukorgyáraink egyelőre még nem üzembe-

helyezhetők. Száz négyszögletes területen egy család megtermelheti évi cukorszükségletét.

— A mézcirok szára feldarabolva és megsárolva, majd örölvé kellemes, édeskés ízű lisztet ad, mely hasonlít a kukoricaliszthez, de finomabb és nincs mellékíze. Ugyancsak a szár ilyen vágdalkából pörkölés útján kellemes

Tájékoztató a községi földigénylő bizottságok hatásköréről és működéséről

FELOSZTÁSI TERV KÉSZÍTÉSE

A Községi Földigénylő Bizottság a felosztható földek és az igényjogosultak számának figyelembevételével kérelem nélkül készítsen felosztási tervet. A felosztási terv elkészítésénél a következő szempontokat tartsa szem előtt:

1. Házhelyek juttatására megfelelő területet jelöljön ki és tartalékoljon;
2. a felosztási tervben utak, dűlőutak céljára szükséges területet tartson fenn;
3. egy igényjogosultnak juttatható föld nem lehet több, mint 15 kat. hold szántó és rét. Ha szőlő vagy gyümölcsös felosztásáról van szó, a juttatott ingatlan nem lehet több, mint 3 kat. hold;
4. egy földnélküli igényjogosultnak juttatható szántó és rét nem lehet kevesebb, mint 3 kat. hold, szőlő és gyümölcsös esetén pedig nem lehet kevesebb, mint fél kat. hold;
5. a rendelet 36. §-a 1. pontjában felsoroltaknak juttatható szántóföld és rét 25 kat. holdig, kert és szőlő 5 kat. holdig terjedhet;
6. a kisajátított ingatlanokhoz tartozó legelőterület felosztani nem lehet, a legelőterület osztatlanul a község tulajdonába kerül.

Ha azonban a legelőterület a szükséglettel meghaladja és a művelési ág átalakítása lehetséges, az igényjogosultak nagy száma és az igénybevehető szántóföld elégtelensége pedig indokolta teszi, a szükséglettel meghaladó legelőterületből az igényjogosultaknak lehet juttatni;

7. a törpebirtokosoknak és igényjogosult kisbirtokosoknak a felosztás során számamanyukhoz képest arányosan kell a földből

ízű kávé állítható elő — fejezte be a mézcirok ismertetését cs. Péterffy József.

A cukorhiány megoldására tehát szinte kínálkozik a mézcirok vetése, aminek nagy jelentősége elsősorban abban van, hogy kis házikertekben is megtermelhető egy-egy család cukorszükséglete.

juttatni. És pedig annyit, hogy a meglévő ingatlanuk vagy várható örökszükséglet és a most juttatott ingatlan együttesen a család létfenntartását szolgáló és munkaerőjét foglalkoztató kisbirtokká egészüljön ki;

8. ha a felosztásra kerülő ingatlan igényjogosult kishasznosbérlet birtokában van, úgy a kishasznosbérlet lehetőleg abból a földből kapjanak, amelyet jelenleg is művelnek.

A földigénylő bizottság a felosztási tervhez egy egyszerű vázrajzot is készít, amely a felosztásra kerülő földön juttatott ingatlanok nagyságát és elhelyezését nagyjavani pontossággal feltünteti. Ha a községi bizottságnak a vázrajz elkészítéséhez s a juttatott ingatlanok kiméréséhez mérnökre, vagy földmérőre van szüksége, mérnök, illetve földmérő kiküldését kérheti a földművelésügyi miniszter járási megbízottjától, vagy a megyei tanácstól.

A megyei tanács köteles a felosztási tervet 3 napon belül jóváhagyni. Amennyiben a megyei tanács a felosztási terv ellen kifogást 3 napon belül nem emel, a községi bizottság a felosztási tervet végrehajtja.

Ha a község határában felosztásra kerülő ingatlanok kiterjedése együttesen nem több 500 kat. holdnál, a földigénylő bizottság a megyei tanács utólagos jóváhagyása mellett a kisajátított ingatlan ossza fel és ideiglenesen az igényjogosultak birtokába adja.

INGÓ ÉS INGATLAN FELSZERELÉS SZÁMBAVÉTELE

A földigénylő bizottság az elkobzás vagy kisajátítás alá kerülő ingatlanhoz tartozó, vagy azokból levő ingó és ingatlan felszerelést haladéktalanul írja össze és

a szükséghez képest gondoskodik azok fenntartásáról és megőrzéséről. Az ingó és ingatlan felszerelés megosztása és felhasználása tekintetében a rendelet 30. §-a intézkedik.

INGATLANOK FELOSZTÁSA.

A földigénylő bizottság a felosztási terv alapján kérelem nélkül ossza fel a földeket az igényjogosultak között. A juttatott ingatlanokat mérje ki az egyes igényjogosultaknak és az igényjogosultakat helyezze a juttatott föld birtokába. A birtokbalegyszerűsítésről a földigénylő bizottság bírtok, velet adjon a földhözjuttatottakat.

A földigénylő bizottság a rendelet végrehajtása során és a kisajátított ingatlan felosztásánál különös tekintettel legyen arra, hogy a rendelet végrehajtása ne zavarja a termelés rendjét. Ha tehát a felosztásra kerülő ingatlanon a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat a kishasznosbérlet már megkezdte, az igényjogosultaknak az ilyen birtokot a föld kimérhető ugyan, de ebben a gazdasági évben a földet a kishasznosbérlet művelik és a termésüket illeti. Ilyen esetekben az igényjogosult a termés betakarítása után, de legkésőbb október 1-én veheti a földet művelés alá.

Értesítés

A Villágitási Vállalat értesíti a n. é. közönséget, hogy kenőolaj hiánya miatt a gázzolgáltatás, valamint a városi fürdő üzeme április hó 1-től további intézkedésig szünetelni fog.

SPORT

DVSC—Nyiregyháza válogatott mérkőzés lesz ma délután fél 8 órai kezdettel a Dózsa-úti sporttelepen. Húsvét ünnepe miatt a DVSC utazik visszavágó mérkőzésre Nyiregyháza.

A DMTE lakógaragó, ökölvívó és birkozó Miskolcon szerepelnek a két ünnepnapon.

Női kosárlabdázók és kézilabdázók kedden és csütörtökön délután 3 órai kezdettel tartanak a DVSC pálya sportcsarnokában.

A DVSC külső, városi, nem helyi tagjai a tagsági igazolványt a Nyiregyháza-mérkőzés előtt a sporttelepen a tagsági pénztárnál vehetik át.

- ZSIRRAL és liszttel fizetnem bérét egy a beltünetlen levő, szépen berendezett hónapos szobának. Ajánlatot "Magányos férfi" jelíggre a kiadóba kérek. TANULÓI és napozásmozt felvez Nagy Gyula autóg rugó-kovács, Erzsébet 117-6-ig.
- UTCAI bútorozott szoba ágyanem nélkül 2 személynek kiadó. Rothermer 55. 1092
- KIADÓ meggyezés szerint 19 kat. hold barna homok Sámsomló-föld, 6 kilométerre. Veres Lajos, Bella, gelő 42. 1088
- ELADÓ Boesky-kertben 800 kvadrát szőlő az állomá közelében. Értekezni lehet Wesselényi-ú. 115. 1084
- KERES bútorozott szobát gyermektelen házaspár, esetleg konyhabegélnél. Gimmelt. Aczémű van" jelíggre a kiadóba. 1128
- MALACOKAT feles tartásra vállalk. Vár-ú. 7. 1127
- BUZAT, lisztet veszek minden mennyiségben magas áron, beszállított vállalom Megkeresésként Gabona jelíggre a kiadóba kérem, 1126
- BŐRTALPU 43-as hákancsot adok lisztért, olajért, zsiért. Megkeresésként Bakancs jelíggre a kiadóba kérem. 1124
- ELADÓ briliánsfüggő. 2 1/2 karátos kövel, hibátlan szép példány. Megkeresésként: Függő jelíggre a kiadóba kérem. 1125
- VIZVEZETÉK szerelő tanuló felvez fizetéssel Nagy József szerelő, Rákóczi-ú. 13. 1116
- ACZÉL-Ú. 7. alatti 600 négy szögletes kert felebe kiadó. Értekezni Domokos, Arany J.-u. 14. 1123
- TIMAR segédet állandó munkár felvezek. Kise Imre tí. mármester, Vigkedvű 50. 1122
- ELADÓ fényezett ebédőbútor. Pécely-ú. 4. 1120
- DIÁKLÁNYT vállalko lakásra, kosztra élelmiszercsír. Blaháné-ú. 8. fezt. 2. 1119
- EBESEN 34 hold tanyás föld azonnal bérebeadó. Blaháné-ú. 8. földszint 2. 1118
- ELADÓ 20 mázsa takarmányrépa. Kertész-ú. 5. 1078
- EGY erős fiú tírmanulónak teljes ellátással felvétetik. Kertész-ú. 5. 1079
- FÉL hold föld eladó. Értekezni Széchenyi-ú. 14. utcai lakásban, délután 3-6-ig. 1072
- KIADÓ üzlethelyiség berendezéssel. Csokonai 23. sz. 1077
- EGY jókarban levő szekrény és kályha eladó. Csillag-ú. 37. 1085
- ELADÓ Boesky-kertben 800 kvadrát szőlő az állomá közelében. Értekezni lehet Wesselényi-ú. 115. 1084
- KERES bútorozott szobát gyermektelen házaspár, esetleg konyhabegélnél. Gimmelt. Aczémű van" jelíggre a kiadóba. 1128
- MALACOKAT feles tartásra vállalk. Vár-ú. 7. 1127
- BUZAT, lisztet veszek minden mennyiségben magas áron, beszállított vállalom Megkeresésként Gabona jelíggre a kiadóba kérem, 1126
- BŐRTALPU 43-as hákancsot adok lisztért, olajért, zsiért. Megkeresésként Bakancs jelíggre a kiadóba kérem. 1124
- ELADÓ briliánsfüggő. 2 1/2 karátos kövel, hibátlan szép példány. Megkeresésként: Függő jelíggre a kiadóba kérem. 1125
- VIZVEZETÉK szerelő tanuló felvez fizetéssel Nagy József szerelő, Rákóczi-ú. 13. 1116
- ACZÉL-Ú. 7. alatti 600 négy szögletes kert felebe kiadó. Értekezni Domokos, Arany J.-u. 14. 1123
- TIMAR segédet állandó munkár felvezek. Kise Imre tí. mármester, Vigkedvű 50. 1122
- ELADÓ fényezett ebédőbútor. Pécely-ú. 4. 1120
- DIÁKLÁNYT vállalko lakásra, kosztra élelmiszercsír. Blaháné-ú. 8. fezt. 2. 1119
- EBESEN 34 hold tanyás föld azonnal bérebeadó. Blaháné-ú. 8. földszint 2. 1118
- KIADÓ feleshe Ondó Veréb dűlő 12 1/2 hold tanyás föld. Rákóczi-ú. 38. 1115
- PAVILLON laktanyába kintost keresek. Pályázatotok a laktanyai parancsnoksághoz kérem. 1114
- ÜGYES kőművetanulót fizetéssel felvezek. 500 drb nagyfajta cseréptér fehér vízszat adok, 300 drb nagy fajta cseréptér és 50 im. cseresatornánért minden árat fizetek. M. Mihály, Homok-utca 68. 1102
- ELADÓ Simonyi-úton emeletes bekoítozható villa és Homokkert, gróf Vécsey-utca. Buloyveszék Borsbáza ingatlaniroda, Széchenyi-ú. 41. 1131
- TETOFEDÉSHEZ és épületbontáshoz napszámokat felvezek magas fizetéssel. Széchenyi 41. 1132
- VESZÉK bombázott házakat telkeket, palát, cserépet, kátránypapírt, bádogot, par kettőt, vállalko tetőfedéseket. Buloyveszky, Széchenyi-ú. 41. 1130
- KIADÓ 10 hold szántó a Maceon, Értekezni Veres-ú. 25. 1129
- KERESEK 2-3 szobás lakást lehetőleg külön udvarral, kisebb javítást vállalko, Városháza, fezt. 6. 1121
- KIADÓ Kádárdűlő 79. sz. alatt 24 hold föld. Résezes munkának jószágot adok. Értekezni Ruyter 76. 1104
- UDVARI bútorozott szoba csak férfiak, ágyanemű nélkül kiadó. Szappan-ú. 18. 1113
- MINDENES lány vagy asszony kifőzésben is jártas. felvétetik. Értekezni Péterfia 54., Kise L. 1112
- ELADÓ nagyon olcsón magtörzsű koszméte, gyümölcsfacsemeték. Dófa-ú. 38. 1111
- KIADÓ utcai bútorozott szoba. Honvéd-utca 45. sz. 1110
- DEBRECEN határában kizel, fekete föld felebe kiadó, igas állatot, szereszmot, vetőmagot adunk. Varga-utca 2. 1109
- ADUNK magtörzsűköt takarmánnyal részec tartásra Kálmán-tér 19. III. 26. szám 1108
- MÉHESZÉFTET tanulni. — Ajánlatokat kérek. Méhész" jelíggre a kiadóhivatába. 1108
- PERFEKT gyors- és gépirónó 3 éves gyakorlattal, német, angol és francia nyelvudással félnapos elfoglaltságot keres. Cim a kiadóban. 1106
- HAT hold föld kiadó. 1 1/2 hold lucernással. Ondó Péterfiadűlő 50. sz. Bt. kezei Csillag-ú. 36. 1106
- ELADÓ takarmányrépa. — Thaly Kálmán 12. sz. 1105
- MUSZERESZ segédet felvezek. Gombócsi, Rakovszky 3. szám. 1103
- HALÁPON 58 hold tanyásbirtok 1945 október 1-től kiadó. Budai Északi-utca-ból nyíló Tarr-utca 3. sz. Ugyanott fémdobozok és toll eladó. 1100
- KIADÓ bérbe 2 1/2 hold föld Vedresdűlőben. 2 1/2 hold Verébűlőben. Értekezni lehet Eötvös 61. 1099
- BELVÁROSI üres albérleti szoba kiadó magányos úrnak, aki az ablakokat beavágatja. Ajánlatokat Kereskedőnek jelíggre a kiadóba. 1096
- EGY fűszerberendezés eladó. Kinyel-ú. 81. sz. 1094
- BELVÁROSI Pancsika 78. sz. a 9 holdas tanyásbirtok. Domokos Lajos-ú. 18. 1096
- GYORS- és gépirónó állást keres. Cim a kiadóba. 1097
- KIADÓ Ondóton az iskola mellett Vedresdűlőben 5 hold szántó felebe vagy 26 lethe. Értekezni Teleki 26. 1137
- KONVENCIÓST vagy részec munkást és diányt keresek. Pacsirta 26. 1135
- KIADÓ felebe 10 hold föld. Bellező Kiszepes. Értekezni Rákóczi 9. 1134
- BÉREBEADÓ modern villa lakásban azonnal 2 szoba mellékhelyiségekkel, javítási munkákért. Cim a kiadóban. 1130

Kenyér

csak úgy lesz az asztalon ha idejében megkezdődik a tanyai szántást!

